

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 167 (5639) 6 sentyabr 2018-ci il. "Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Güclü ordu dövlətin suverenliyinin təminatçısıdır

İlham Əliyev: "Bu gün ordumuz güclü ordular sırasındadır"

5

Koçaryanın pasportu
əlindən alındı

5

XİN: "Dan Bilzeryanın
qanunazidd əməlləri
Azərbaycan ilə ABS
arasında olan dostluq
əlaqələrinin ruhuna ziddir"

16

AFFA-nın prezidenti
milli komanda
ilə görüşüb

6 sentyabr 2018-ci il

Güclü ordu dövlətin suverenliyinin təminatçısıdır

İlham Əliyev: “Bu gün ordumuz güclü ordular sırasındadır”

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev “Hesablama Palatası haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 29 iyun tarixli 1199-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Əmək, məşğulluq, sosial müdafiə və sosial təminat sahələrində elektron xidmətlərin tətbiqinin genişləndirilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Pakistanın yeni seçilmiş Prezidenti Arif Alviyə təbrik məktubu göndərüb. Təbrikdə deyilir: “Hörmətli cənab Alvi, Pakistan İslam Respublikasının Prezidenti vəzifəsinə seçilməyiniz münasibətilə Sizi səmimi qəlbədən təbrik edirəm.

Azərbaycan-Pakistan münasibətləri xoş ənənələrə malikdir. Qardaş xalqlarımızın iradəsindən qaynaqlanan dövlətlərarası münasibətlərimizin hazırkı yüksək səviyyəsi bu ənənələri bariz şəkildə ifadə edir. İnanıram ki, strateji tərəfdaşlığımızın qorunub saxlanması və daha da möhkəmləndirilməsi, qarşılıqlı etimad və dəstəyə əsaslanan əməkdaşlığımızın bundan sonra da müvəffəqiyyətlə davam etdirilməsi yolunda birgə səylər göstərəcəyik. Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, qardaş Pakistan xalqının rifahı naminə qarşıdakı fəaliyyətinizdə uğurlar diləyirəm”.

vab verir. Ümummilli Liderin layiqli davamçısı, Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin ordu quruculuğu siyasətinə sadıq qalaraq, Milli Ordunu regionun ən güclü ordusu səviyyəsinə yüksəltdi.

Aprel döyüşləri Azərbaycan Ordusunun gücünü göstərmiş oldu

Bu gün torpaqlarının 20 faizi işğalda olan Azərbaycan üçün ordu quruculuğu və ordunun daha da möhkəmlənməsi zəruridir. Bəli, belə bir şəraitdə ordunun güclənməsi üçün bütün lazımi tədbirlər görülür və peşəkarlıq artır. Azərbaycan Prezidentinin hərbi qulluqçuların aylıq vəzifə maaşlarının artırılması, hərbi qulluqçuların təltif edilməsi, hərbi qulluqçulara ali hərbi rütbələrin verilməsi barədə imzaladığı sərəncamlar silahlı qüvvələrin şəxsi heyətini daha qətiyyətli, Vətənin müdafiəsi işində daha əzmkar və ayıqsayıq olmağa ruhlandırır. Hərbiçilərin sosial məsələlərinin və məişət problemlərinin həlli həmişə diqqət mərkəzində saxlanılır. Dövlətimizin diqqət və qayğısını, xalqın dayağını daim öz üzərində hiss edən hərbiçilərimizin isə döyüş ruhu birə-beş artır. Vətən övladları sərhədlərimizin keşiyində ayıq-sayıq dayanırlar. 2016-cı il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədən başlayaraq, Azərbaycan və Ermənistan silahlı qüvvələrinin Qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasının hərbi birləşmələri arasında baş vermiş aprel döyüşləri Azərbaycan Ordusunun gücünü göstərmiş oldu. Döyüşlər Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qələbəsi ilə nəticələndi və Tərtər rayonunun Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər və Seysulan kəndi, Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə yüksəkliyi və Cocuq Mərcanlı, Goranboy rayonunun Gülüstan kəndi, Tərtər rayonunun Qazaxlar və Madaqiz kəndləri istiqamətində yollar düşməndən azad olundu.

Bu, real həqiqətdir ki, güclü ordu ilə güclü dövlət anlayışı vəhdət təşkil edir. Çünki müstəqil dövlətin nüfuzu iqtisadi, siyasi və elmi potensialı ilə yanaşı, onun malik olduğu ordusunun güdrəti ilə də ölçülür. Azərbaycanda milli ordu quruculuğu çox çətin, mürəkkəb və ziddiyyətli mərhələlərdən keçmişdir.

Azərbaycan Milli Ordusunun bir əsrlik yaranma tarixini vərəqlədikcə şərəfli zaman yaşamış ordumuzun keçdiyi yol göz önündə canlanır. 1918-ci ildə yenice müstəqilliyini elan etmiş Azərbaycan ilk Milli Ordusunu yaratdı və ilk milli ordu hissələrini formalaşdırmağa başladı. 1991-ci ildə Azərbaycan

dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkəmiz, bütün sahələrdə olduğu kimi, hərbi sahədə də ciddi böhranla üzləşdi. Nizami orduya malik olmayan Azərbaycanın qarşısında duran əsas məsələ Dağlıq Qarabağ uğrunda gedən döyüşlərdə vəziyyəti nəzarət altına almaq idi ki, bu da, çox çətinliklə həyata keçirilirdi. Ordunun maddi-texniki təminatı problemlərlə müşayiət edilir, nizami orduya ehtiyac var idi. Azərbaycan xalqının tələbi ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə Azərbaycan rəhbərliyinə qayıdışı ölkədə ordu quruculuğu prosesinin başlanğıcını qoydu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasətinin məntiqi olaraq, 1994-cü il mayın 12-də atəşkəsin elan edilməsindən sonra, ordu quruculuğu ilə bağlı genişmiqyaslı islahatlara start verildi. Tezliklə

hərbi hissələrin, ayrı-ayrı qoşun növlərinin formalaşdırılması tam başa çatdırıldı. Orduya çağırış və fərarilik halları ilə bağlı bütün problemlər həll edildi. Məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin 22 may 1998-ci il Sərəncamına əsasən, 26 İyun Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri Günü elan olundu və hər il bu tarix rəsmi dövlət bayramı kimi qeyd edilir.

Azərbaycan Prezidentinin 20 avqust 2001-ci il tarixli Fərmanı ilə Silahlı Qüvvələr üçün kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsi məqsədilə Müdafiə Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən məktəblər Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi, Azərbaycan Hərbi-Dənizçilik Məktəbi və Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarçilik Məktəbi adlandırıldı. Bu gün müasir Azərbaycan Ordusu ən yüksək standartlara ca-

Güclü ordu dövlətin suverenliyinin təminatçısıdır

İlham Əliyev: “Bu gün ordumuz güclü ordular sırasındadır”

Əvvəli-Səh-2

Bu yaxınlarda isə 26 il işğal altında olan Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunun Gün-nüt kəndi və ətrafındakı mühüm strateji əhəmiyyətli yüksəkliklərin Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun əks-həmlə əməliyyatları ilə işğaldan azad edilməsi ordumuzun növbəti uğuru oldu. Qızılcaya və Qaraqaya dağlarında yeni mövqelər ələ keçirildi, Dərələyəz mahalının Arpa kəndində (ermənilər adını dəyişdirərək “Areni” qoyublar) və Mehridərə vadisində düşmən fəaliyyəti nəzarət altına götürüldü. Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun hərbi birləşmələrinin döyüşçüləri çox böyük qəhrəmanlıqla üç gün davam edən əməliyyatlar nəticəsində, 11 min hektar ərazini ermənilərdən azad etdi.

Təsədüfi deyil ki, 2017-ci ildə

“Global Firepower” təşkilatının yekunlarına əsasən, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri “Dünyanın ən güclü ordusu” reytingində 58-ci yerdə qərarlaşıb. Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin quruculuğu prosesi uğurla davam etdirilir və ordumuz daha da inkişaf edir və təkmilləşir. Belə bir gücə malik ordu işğal olunmuş ərazilərimizi düşməndən azad etmək və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü qorumaq gücündədir.

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası Azərbaycan xalqının əyilməz ruhunun göstəricisidir

Bu gün Cocuq Mərcanlı qəsəbəsi öz yeni dövrünü yaşayır. Qəsəbədə hazırda 150 ev, məktəb, uşaq bağçası və məscid tikilib. “Ermənilər tərəfindən dağıdılmış Şuşa məscidinin bənzərini biz Cocuq Mərcanlıda inşa etdik”, - deyən Azərbaycan Prezidenti Cocuq Mərcanlı qəsəbəsinin bərpasının Azərbaycan xalqının əyilməz ruhunun göstəricisi olduğunu bildirib: “Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt işğalla barışmayacaq. Bu, bir daha onu göstərir ki, bütün məcburi köçkünlər bir arzu ilə - öz doğma torpaqlarına qayıtmaq arzusu ilə yaşayırlar. Əminəm ki, biz buna nail olacağıq. Cocuq Mərcanlı kəndinin yenidən qurulması aprel döyüşlərinin nəticəsindən, bizim parlaq qələbəmizdən sonra mümkün olmuşdur. Ağdərə, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının ərazilərinin bir hissəsi işğalçılardan təmizləndən sonra bu qəsəbənin bərpası mümkün olmuşdur. Azərbaycan Ordusu bir daha öz gücünü göstərdi. Azərbaycan xalqı, bir daha göstərdi ki, heç vaxt işğalla barışmayacaq və nəyin ba-

hasına olursa-olsun, öz doğma torpaqlarına qayıdacaq və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək”.

Cənab Prezidentin qeyd etdiyi kimi, indi orada həyat canlanır, həm yaşamaq üçün, həm də işləmək üçün bütün infrastruktur yaradılıb: “Bu, bir daha onu göstərir ki, biz bu gün dağılmış vəziyyətdə olan bütün şəhərlərimizi işğaldan azad edəndən sonra, tezliklə bərpa edəcəyik. İşğal altında olan bütün ərazilərimizdəki tarixi abidələrimiz, məscidlərimiz, muzeylərimiz mənfur qonşular tərəfindən dağıdılıb, talan edilib... Ancaq biz torpaqlarımıza qayıdacağıq. Buna heç kimdə şübhə yoxdur, necə ki, Cocuq Mərcanlıya, Şıxarx qəsəbəsinə qayıtmışıq. Şıxarx qəsəbəsinin, işğaldan azad edilmiş torpaqlarda bu böyük qəsəbənin salınması, bir daha onu göstərir ki, biz torpaqlarımızı işğalçılardan azad edəndən sonra o torpaqlara dərhal yeni həyat gəlir. Əminəm ki, Azərbaycan dövlətinin gücü, Azərbaycan xalqının iradəsi nəticəsində, işğaldan sonra bütün şəhərlərimizi bərpa edəcəyik və o şəhərlərdə insanlar yaşayacaqlar, quraclar və ölkəmizin inkişafını təmin

hasına olursa-olsun, öz doğma torpaqlarına qayıdacaq və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək”.

Edəcəklər.”

Ermənistanın işğalçılıq, anti-Azərbaycan siyasətini davam etdirməsinə baxmayaraq, onun yaşadığı qorxu hissi də danılmazdır. İndi bizim düşməni torpaqlarımızdan çıxarmağa qadir olan ordumuz var, beynəlxalq miqyasda Azərbaycanın haqq mövqeyi dəstəklənir və ən əsası da, insanlarda düşməne qarşı mübarizəyə hazır olan yekdil əhval-ruhiyyənin olması, onu deməyə əsas verir ki, Qarabağ torpağı düşmən əsarətindən azad ediləcək. Ordumuzun, xalqımızın düşməni üzərinə zəfər yürüşünə çıxacağı və üçrəngli bayrağımızı Qarabağ torpağına sancacağı günə az qalib.

Bəli, Ermənistanın qeyri-konstruktivlikdən əl çəkməyəcəyi, işğal olunmuş torpaqlarımızı öz xoşu ilə azad etməyəcəyi təqdirdə, Azərbaycan Ordusu öz sözünü deyəcək. Reallıq da ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Ordusu ən şəərəfli missiyasının, torpaqlarımızı işğaldan azad edilməsi ilə bağlı müqəddəs vəzifəsinin öhdəsindən gəlməyə hər an hazırdır.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Azərbaycan ilə Yaponiya arasında ikitərəfli münasibətlər çox uğurla inkişaf edir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Yaponiyanın xarici işlər naziri Taro Kononun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 5-də Yaponiyanın xarici işlər naziri Taro Kononun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycana səfərindən məmnunluq hissi keçirdiyini deyən Yaponiyanın xarici işlər naziri Taro Kono ölkələrimiz arasında münasibətlərin yaxşı səviyyədə olduğunu qeyd etdi və əlaqələrimizin daha da inkişaf etdirilməsinə ümidvar olduğunu bildirdi. Taro Kono Yaponiyanın “İtoçu” və “İnpeks” şirkətlərinin uzun illər “Azəri-Çıraq-Günəşli” (AÇQ) və Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) layihələrində pay sahibi olduqlarını vurğuladı, AÇQ üzrə müqavilənin müddətinin 2050-ci ilə qədər uzadılmasının önəmini qeyd etdi və bu əməkdaşlığın bundan sonra da genişləncəyinə əminliyini bildirdi. Nazir daha sonra dedi ki, Yaponiya iki ölkə arasında birbaşa aviareyslərin açılmasında maraqlıdır və bu, turizm sahəsində əlaqələrin inki-

şafı baxımından böyük əhəmiyyət daşıyır.

Ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin çox uğurla inkişaf etdiyini deyən dövlətimizin başçısı bu əlaqələrin siyasi, iqtisadi və digər sahələri əhatə etdiyini vurğuladı. Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, əməkdaşlığımızın gündəliyi çox genişdir və Yaponiyanın xeyli sayda şirkəti Azərbaycanda kontraktor, investor qismində uğurlu fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda, dövlətimizin başçısı iki ölkənin biznes dairələri arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi yollarının müəyyən edilməsinin önəmini də vurğuladı. Ölkəmizin turizm imkanlarına toxunan Prezident İlham Əliyev Azərbaycana gələn turistlərin sayının ildən-ilə artdığını qeyd etdi və respublikamızda turizm infrastrukturunun ən yüksək səviyyədə olduğunu dedi. Dövlətimizin başçısı Yaponiyanın xarici işlər naziri Taro Kononun səfərinin ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafına öz töhfəsini verəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Söhbət zamanı kadr hazırlığı məsələlərində təcrübə mübadiləsinin önəmi vurğulandı, iqtisadi sahədə əməkdaşlığımızın genişləndirilməsində investisiyaların təşviqinin və qorunmasının əhəmiyyətindən danışıldı, ölkələrimiz arasında iqtisadi əlaqələrin müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən kənd təsərrüfatı, turizm və digər sahələrdə genişləndirilməsinin böyük potensiala malik olduğunu qeyd edildi.

6 sentyabr 2018-ci il

“Aşura” mərasimlərində ənənəvilik və müasirlik prinsiplərinə riayət olunmalıdır

əlaqədar Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Qazılar Şurasının “Fətva” verdiyi deyən komitə sədri Məhərrəmlik mərasimləri zamanı “Fətva”nın müddəalarına ciddi riayət olunmasının, dini mərasimlərin yalnız məscidlərdə keçirilməsinin vacibliyini bildirib. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə çıxışında qeyd edib ki, ölkəmizin cənub bölgəsinin əhalisi həmişə dövlətimizə və dövlətçiliyimizə, milli-mənəvi dəyərlərimizə, adət-ənənələrimizə sadıq olub.

Milli-mənəvi dəyərlərimizin bir hissəsi olan dinimizin, dilimizin qorunmasında icmaların rolunu qeyd

Sentyabrın 5-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK), Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi (QMİ), Lənkəran Şəhər və Masallı Rayon İcra Hakimiyyətlərinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən seminar-müşavirələrdə “Dini mərasimlər: ənənəvilik və müasirlik” mövzusunda müzakirələr aparılıb. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, tədbirlərdə DQİDK-nin, QMİ-nin məsul işçiləri, dini icma sədriləri, ictimaiyyət və KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzərək, dahi rəhbərin xatirəsini ehtiramla anıblar.

Lənkəranda keçirilən seminar-müşavirədə çıxış edən şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşov ölkəmizdə dövlət-din münasibətlərinin yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayıb. Taleh Qaraşov Lənkəranda dini zəmində heç bir problemin olmadığını, məscidlərdə dini mərasimlərin keçirilməsi üçün lazımı şəraitin yaradıldığını diqqətə çatdırıb.

DQİDK-nin sədri Mübariz Qurbanlı çıxışında İslam dünyasının bir parçası olan Azərbaycanda milli-mənəvi irsimizin qorunması, təbliği, tədqiqi və onun gələcək nəsillərə ötürülməsi istiqamətində görülən ardıcıl tədbirlərdən danışaraq, İslam dininin milli-mənəvi dəyərlərimizdə, adət-ənənələrimizdə, həyat tərzimizdə dərin izlər buraxdığını bildirib.

Qeyd olunub ki, hər bir xalqın

adət-ənənələri onun mənsub olduğu dinlə sıx bağlıdır. Ölkəmizdə də İslam dini ilə bağlı mərasimlər formalaşmışdır. Bu mərasimlərin icrasında müəyyən dəyişikliklər olsa da, onların əsas məzmunu qalmaqdadır.

Azərbaycanda milli ruhun yüksəlməsində ulu öndər Heydər Əliyevin böyük xidmətlərini olduğunu qeyd edən komitə sədri dövlət müstəqilliyimizin bərpasından sonra Ümummilli Liderin ölkəmizdə formalaşdırdığı azərbaycançılıq ideologiyasının adət-ənənələrimizin qorunması baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb. Bildirilib ki, əsas Ulu Öndər tərəfindən qoyulan dövlət-din siyasəti bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla aparılır, Azərbaycanda milli-mənəvi dəyərlərin qorunub-saxlanılmasına dövlət səviyyəsində qayğı göstərilir.

İslam ölkələrində dövlət-din münasibətlərinin müxtəlif formalarda olduğunu söyləyən M.Qurbanlı Azərbaycanda bu münasibətlərin dünyəvilik prinsiplərinə söykəndiyini, ölkəmizdə müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin dini mərasimlərini azad şəkildə icra etdiyini, onların arasında dünyəvilik prinsiplərinə əsaslanan tarazlığın qorunub saxlandığını diqqətə çatdırıb.

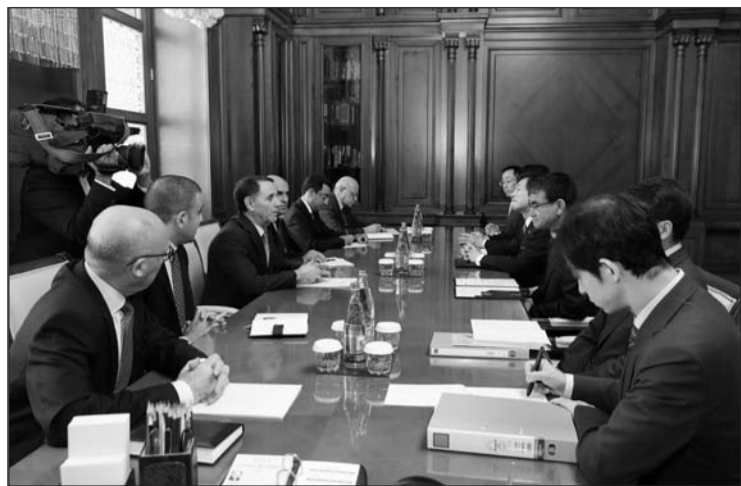
Qeyd olunub ki, dini mərasimlər tariximizi, mədəniyyətimizi, adət-ənənələrimizi və həyat tərzimizi əks etdirməlidir. Dini mərasimlər arasında Məhərrəmlik mərasimləri də tarixi adət-ənənələrimizə söykənir. Müsəlman dünyasında Məhərrəm ayının başlanması və “Aşura” günü ilə

edən A.Paşazadə müstəqillik illərində dini mühitin zənginləşdirilməsi istiqamətində mühüm işlərin görüldüyünü, bu sahəyə dövlət tərəfindən diqqət və qayğı göstərildiyini söyləyib. QMİ-nin Qazılar Şurasının “Fətva”-sı barədə məlumat verən Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə “Aşura” günü uşaqların məscidlərə gəlməsinin məqsəduyğun olmadığını deyib.

Lənkəran Rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri Sərhəd Məmmədov rayonda dini mərasimlərin icrası zamanı ənənəvilik və müasirlik prinsiplərinə, adət-ənənələrimizə ciddi riayət olunduğunu bildirib.

Sonda tədbir iştirakçılarına maraqlandıran suallar cavablandırılıb. Həmin gün Masallıda eyni mövzuda keçirilən seminar-müşavirədə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Rafil Hüseynov, DQİDK-nin sədri Mübariz Qurbanlı, QMİ-nin sədri Allahşükür Paşazadə, Masallı şəhərindəki “Cümə” məscidi dini icmasının sədri Mirqabil Hüseynov çıxış ediblər. Müzakirələr zamanı dini mərasimlərin, o cümlədən “Aşura” mərasiminin icrası zamanı ənənəvilik və müasirlik prinsiplərinə riayət olunması ilə bağlı müxtəlif təkliflər səsləndirilib.

Seminar-müşavirənin sonunda tədbir iştirakçılarına maraqlandıran suallar cavablandırılıb. Tədbirdə Milli Məclisin deputatları Cavanşir Paşazadə və Nəriman Əliyev, Prezident Administrasiyasının məsul işçisi Dəyanət Abdullayev iştirak ediblər.

Azərbaycanın Baş naziri Yaponiyanın xarici işlər naziri ilə görüşüb

Sentyabrın 5-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov Yaponiyanın xarici işlər naziri Taro Kononun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. SİA xəbər verir ki, görüşdə Baş nazir Novruz Məmmədov Azərbaycan ilə Yaponiya arasında əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu qeyd etdi. Baş nazir bildirdi ki, Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpasından sonra iki ölkə arasında münasibətlər sürətlə inkişaf edib. Ümummilli lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin Yaponiyaya rəsmi səfərlərini xatırladan Novruz Məmmədov yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin münasibətlərimizin inkişafında əhəmiyyətini xüsusi vurğuladı.

Baş nazir Novruz Məmmədov Azərbaycan ilə Yaponiya arasında enerji, iqtisadiyyat, sərmayə qoyuluşu, səhiyyə, ətraf mühitin mühafizəsi və digər sahələrdə əməkdaşlığın yüksək səviyyədə olduğunu qeyd edərək, digər istiqamətlərdə də əlaqələrin inkişafı üçün böyük potensialın mövcudluğunu diqqətə çatdırdı.

Qeyd olunub ki, Azərbaycanın Yaponiya ilə münasibətlərində iqtisadi əməkdaşlıq prioritet istiqamətlərdəndir. Hazırda Azərbaycan Respublikası ilə Yaponiya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının Azərbaycan tərəfindən yeni həmsədrinin təyin olunması məsələsinə baxılmaqdadır. Qonaqlara Azərbaycanda yeni yaradılmış sənaye parkları haqqında ətraflı məlumat verən Baş nazir bildirdi ki, Yaponiya şirkətləri bu sənaye parklarına cəlb oluna bilər.

Yaponiya xarici işlər nazirinin Azərbaycana səfərinin ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın inkişafına mühüm töhfə verəcəyini bildirən Novruz Məmmədov bu səfərin qarşılıqlı əlaqələrimizin genişlənməsində önəmini vurğuladı. Azərbaycanda olmaqdan məmnunluğunu ifadə edən Yaponiyanın xarici işlər naziri Taro Kono ölkəmizə 19 il əvvəl səfər etdiyini xatırladı. Taro Kono bildirdi ki, əlverişli geosiyasi mövqedə yerləşən, logistik mərkəzə çevrilən və enerji təhlükəsizliyi baxımından mühüm rol oynayan Azərbaycan Yaponiyanın vacib tərəfdaşdır. Yaponiyanın xarici işlər naziri oktyabrın 1-dən Azərbaycan vətəndaşları üçün sadələşdirilmiş viza rejiminin tətbiq olunması ilə bağlı qərar verdiklərini bildirdi.

Nazir müavini: “Azərbaycanda “Kibertəhlükəsizlik üzrə Milli Strategiya” hazırlanır”

Azərbaycanda “Kibertəhlükəsizlik üzrə Milli Strategiya” hazırlanır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə jurnalistlərə müsahibəsində neqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini Elmir Vəlizadə deyib.

O qeyd edib ki, kibertəhlükəsizlik sahəsində ölkəmizdə görülən işlərə ciddi diqqət yetirilir: “Azərbaycan Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının (BTİ) Qlobal Kibertəhlükəsizlik indeksində 193 ölkə arasında 48-ci mövqedədir. Bu da onu göstərir ki, ölkəmizdə həyata keçirilən informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı, yəni, informasiya cəmiyyətinin quruculuğu prosesində kibertəhlükəsizlik məsələlərinə də ciddi diqqət yetirilir. Ölkəmizin hazırlığı ən müasir tələblərə uyğun səviyyədədir. Bunun daha da inkişaf etdirilməsi, gücləndirilməsi üçün addımlar atılır”.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə sahibsiz itlərlə bağlı görülən işlərin təkmilləşdirilməsinə dair layihənin icrasına başlanılıb

Sentyabrın 5-də Heydər Əliyev Fondu və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin sahibsiz itlərlə bağlı görülən işlərin təkmilləşdirilməsinə dair birgə layihəsinin təqdimatı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, layihə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilir və bu sahədə işlər may ayından etibarən başlanılıb. Layihə sakinlərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, sahibsiz heyvanlara qayğı göstərilməsi, həmçinin cəmiyyətin onlara qarşı münasibətinin dəyişdirilməsi məq-

sədi daşıyır. Sahibsiz itlərlə bağlı mövcud vəziyyət, problemin təsviri, layihə çərçivəsində görülməli işlər, təkliflər, atılan addımlar barədə məlumat verən Heydər Əliyev Fondunun layihə koordinatoru Səbiq Abdullayev bildirdi ki, Balaxanı qəsəbəsindəki sahibsiz itlər üçün sığınacaq mərkəzində yenidənqurma işləri həyata keçiriləcək. Burada beynəlxalq norma və tələblərə uyğun qəfəslər qurulacaq. Eyni zamanda, mərkəz müayinələrin aparılması, sterilizasiya, müalicə və heyvanlara mikroçipin yerləşdirilməsi üçün müasir tibbi avadanlıqlar və preparatlarla təchiz olunacaq.

Layihə müddətində əhalinin məlumatlandırılması məqsədilə təbliğat aksiyalarının keçirilməsi planlaşdırılır. Sosial videoçarxların, animasiya filmlərinin çəkilişi, veb-saytın yaradılması, ictimai tədbirlər, sərgilər və s. keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bundan əlavə, problemin həllinə dair əhalinin mövqeyinin öyrənilməsi məqsədilə sosial sorğu da keçiriləcək.

S.Abdullayev sahibsiz itlərin tutulduqdan sonra mərkəzə yerləşdiriləcəyini, burada müəyyən müddət ərzində saxlanılacağını, müayinədən keçiriləcəyini, sterilizasiya və peyvənd olunacağını, onlara mikroçip yerləşdiriləcəyini

də diqqətə çatdırıb. Bu mərhələlərin ardınca müəyyən müddət keçdikdən (karantindən) sonra sağlam sahibsiz itlər sərbəst buraxılacaq. Mərkəzin gələcək fəaliyyəti sahibsiz itlərlə bağlı aparılan monitorinqə əsaslanacaq. Gələcəkdə mərkəzə gün ərzində 30-dan 50-dək sahibsiz itlərin tutulub gətirilməsi planlaşdırılır. Balaxanı qəsəbəsindəki sahibsiz itlər üçün sığınacaq mərkəzində yenidənqurma işləri başlanıldığından hazırda burada olan heyvanlar müvəqqəti olaraq IDEA Heyvanlara Qayğı Mərkəzində saxlanılacaq.

Ağır yaralı, müalicələri mümkün olmayan, əhali üçün aqressiv və təhlükəli olan sahibsiz itlərin isə sivil qaydada zərərsizləşdiriləcəyi nəzərdə tutulur. "Yeni mərkəzdə sahibsiz itlərin sterilizasiyası və peyvəndlənməsini həyata keçirəcək baytar həkimlər, onların tutulmasını təşkil edəcək xüsusi mütəxəssislər çalışacaqlar. Mərkəzdə sahibsiz itlər üçün təcili tibbi yardım fəaliyyət göstərəcək. Həmçinin küçə itlərinin aşkar edilməsi və onlara müvafiq yardım göstərilməsi məqsədilə "Qaynar xətt" yaradılacaq. Sahibsiz itlərin ovlanması ilə məşğul olan bəzi xüsusi avadanlıqlarla təmin ediləcək. Mərkəzdə peyvənd və sterilizasiya olunan itlər üçün xüsusi zonanın yaradılması nəzərdə tutulub. Buradan arzu edən hər kəs onları himayəyə götürə biləcək. Baytar həkimlər heyvanlara qayğı və peyvənd barədə on-

ları sahiblənen şəxslərə məlumat verəcəklər.

Mərkəzə daxil olan bütün itlərlə bağlı məlumatlar - tutulduğu tarix və ünvan, heyvanın vəziyyəti, həyata keçirilmiş tibbi yardımlar və mikroçipin nömrəsi xüsusi informasiya bazasına daxil ediləcək. Sərbəst buraxılan və sahiblərini tapan itlər barədə də bazaya müvafiq məlumatlar yerləşdiriləcək", - deyərək S.Abdullayev vurğulayıb.

Paytaxtda həyata keçirilən pilot layihənin gələcəkdə regionları da əhatə etməsi nəzərdə tutulur. Üç il müddətində davam etdirilməsi planlaşdırılan layihə çərçivəsində, həmçinin yeni qanunvericilik də hazırlanacaq. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının şəhər təsərrüfatı, sosial-iqtisadi inkişafın təhlili və proqnozlaşdırılması şöbəsinin müdiri Xəlil Ələkbərov layihənin əhəmiyyətindən danışdı və bu sahədə öz dəstəklərini əsirgəməyəcəklərini deyib.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin departament direktoru Hikmət Əlizadə pilot layihəni yüksək qiymətləndirib. O, sahibsiz itlərlə bağlı problemin humanist üsullarla həllinin vacibliyindən danışdı. Departament direktoru məsələnin həllində məişət tullantılarının idarə olunmasının əhəmiyyətini də vurğulayıb.

Sonda kütləvi informasiya nümayəndələrinin sualları cavablandırılıb.

XİN: "Dan Bilzeryanın qanunazidd əməlləri Azərbaycan ilə ABŞ arasında olan dostluq əlaqələrinin ruhuna ziddir"

ABŞ səfirliyinin müvəqqəti işlər vəkili Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb

Amerika Birləşmiş Ştatlarının Dan Bilzeryan adlı vətəndaşının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə qanunsuz səfəri, bu səfər əsnasında odlu silahlardan istifadə etməsi və digər qanunazidd əməlləri ilə əlaqədar ABŞ səfirliyinin müvəqqəti işlər vəkili Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb və Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin ABŞ Dövlət Departamentinə ünvanlanan notası ona təqdim olunub.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, görüş əsnasında Dan Bilzeryan adlı birisinin Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhədi haqqında Qanunu və Miqrasiya Məcəlləsini pozaraq, müvafiq sənədlər təqdim etmədən və ölkənin müvafiq qurumları tərəfindən müəyyən edilməyən sərhəd-keçid məntəqələrindən keçərək Ermənistan ərazisindən Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə səfər etdiyi, Xankəndi şəhəri və işğal olunmuş digər ərazilərdə olarkən qondarma rejimi təşviq etdiyi, qanunsuz yolla odlu silahlar əldə etdiyi və nümayişkarcasına və təxribatçı məqsədlərlə bu silahlardan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin mövqeyinə atəş açdığı diqqətə çatdırılıb.

Həmçinin ABŞ vətəndaşı olan bu şəxsin kameralar qarşısında tərbiyəsiz və nadan açıqlamalarının Azərbaycan xalqının ləyaqətinə və mənəvi dəyərlərinə toxunduğu diqqətə

çatdırılıb və onun bu kimi əməllərinin Azərbaycan ilə ABŞ arasında olan dostluq əlaqələrinin ruhuna zidd olduğu diqqətə çatdırılıb.

Onun bu kimi qanunsuz əməlləri ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu tərəfindən cinayət işinin açıldığı və məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün zəruri tədbirlərin görüldüyü vurğulanıb.

Azərbaycan tərəfdən ABŞ hökumətinin D.Bilzeryan adlı birisinin qanunsuz əməlləri ilə əlaqədar ölkəmizin narahatlığını ciddi surətdə nəzərə alacağı, öz vətəndaşlarının Azərbaycan Respublikasının milli qanunları, suverenliyi və ərazi bütövlüyünün, habelə beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin pozulması hallarından çəkilmək üçün zəruri tədbirlər görəcəyinin gözlənilməsi qeyd olunub.

"İlqar Məmmədovun kimin tapşırığını yerinə yetirməsini zaman göstərəcək"

"İlqar Məmmədov törətdiyi cinayətə görə həbs edilmişdi. Məhkəmə vaxtından əvvəl onun şərti cəza ilə əvəz eilməsi barədə qərar qəbul etdi". Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Aydın Mirzəzadə deyib.

Onun sözlərinə görə, İlqar Məmmədov azad şəkildə düzgün hesab etdiyi siyasi fikirlərini ifadə edə bilər: "Əlbəttə eger onun çağırışları, fəaliyyəti qanuna zidd olarsa, onda buna görə o yenidən cavab verməli olacaq. Beləyə isə mövcud hakimiyyətə qarşı münasibətdə, fikir sərgiləməsində tamamilə sərbəstdir. Azərbaycan demokratik ölkə olduğuna görə o istənilən mövqedən çıxış edə bilər. Onun xarici dairələrlə münasibətləri və yaxud da ki, kimin siyasi tapşırığını yerinə yetirməsini isə zaman göstərəcək".

Koçaryanın pasportu əlindən alındı

Ermənistanın ikinci prezidenti Robert Koçaryanın şəxsiyyət vəsiqəsi əlindən alınmışdır. SİA Ermənistan mətbuatına istinadən xəbər verir ki, bu barədə Koçaryanın vəkili Aram Orbelyan jurnalistlərə bildirərək buna etiraz edib. Onun sözlərinə görə bu addım istintaq tərəfindən ikinci prezidentin ölkəni tərk etməməsi üçün atılıb. Orbelyan buna etiraz edərək bunun qanunsuz olduğunu bildirib. "Ombudsman bu barədə Konstitusiyaya məhkəməsinə müraciət edib. O, da ittiham olunan şəxsin vəsiqəsinin sənədi hazırlayan orqanın nümayəndələrində ola bilməyəcəyi qərarına gəlib. Düşünürəm ki, ilkin istintaq orqanı bu barədə bilmir" - vəkil qeyd edib. Qeyd edək ki, Robert Koçaryan ölkədə konstitusiyaya quruluşunu devirməkdə ittiham edilir. O, əvvəlcə həbs edilib sonra isə apelyasiya məhkəməsinin qərarı ilə onun toxunulmazlığı əsas götürülərək azad edilib.

Opera və Balet Teatrı mövsümü "Leyli və Məcnun"la açacaq

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı yeni teatr mövsümünü sentyabrın 19-da dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin "Leyli və Məcnun" operası ilə açacaq. Teatrda AZƏRTAC-a bildirilib ki, sentyabrın sonrakı günləri teatrın səhnəsində maraqlı səhnə əsərləri tamaşaçıların ixtiyarına verəcək. Belə ki, sentyabrın 22-də A.Pyatsollanın "Məhəbbət tanqosu" baleti, sentyabrın 23-də M. Maqomayevin "Şah İsmayıl" operası təqdim olunacaq. Bundan başqa, sentyabrın 26-da Q.Qarayevin "Leyli və Məcnun", "Don Kixot" baletləri, sentyabrın 30-da isə C.Puççininin "İl Tabarro" operası göstəriləcək. Qeyd edək ki, sənət ocağı hər il mövsümü ənənəvi olaraq "Leyli və Məcnun" operası ilə açır.

6 sentyabr 2018-ci il

BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyası ədalətli qərarlar verməlidir

BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyasının ilkin gündəliyinə "Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində vəziyyət" və "GUAM məkanında dondurulmuş münaqişələr və onların beynəlxalq sülh, təhlükəsizlik və inkişaf üçün fəsadları" adlı qətnamə layihələri daxil edilib və indi bütün dünya ictimaiyyəti ədalətli qərarlar gözləyir. Bu qətnamə layihələri, əslində, assambleyanın 72-ci sessiyası zamanı müzakirə olunmadığından, növbəti toplantının gündəliyinə müvafiq olaraq 41 və 35-ci bəndlər altında salınıb.

Sözgedən sessiyanın gündəliyində, ümumilikdə, 175 bənd, həmçinin, sülh və təhlükəsizlik, silahsızlaşdırma, narkotiklərin qanunsuz yayılmasının qarşısının alınması, beynəlxalq terrorçuluğa qarşı mübarizə və s. məsələlər də yer alır. Hər il sentyabr ayından dekabra qədər fasiləsiz işləyən assambleyanın 73-cü sessiyasının rəsmi açılışı sentyabrın 18-də Nyu-Yorkda keçiriləcək və ənənəvi ümumi müzakirələrin sentyabrın 19-dan 25-dək davam edəcəyi gözlənilir.

BMT-nin baş müşavirə orqanı olan Baş Assambleyanın tərkibinə bir səsə malik hər bir iştirakçı dövlətin nümayəndəsi daxildir. Sülh və təhlükəsizlik, yaxud yeni üzlərin qəbul olunması kimi mühüm məsələlər üzrə qərarlar 2, ya 3 səs çoxluğu ilə qəbul olunmalıdır. Lakin digər məsələlər üzrə qərarlar isə sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Qurumun sonrakı dövrlərdə, yəni sentyabr ayından dekabr ayına qədərki müddətdən gec və ya tez keçirilən iclasları ehtiyac duyulduğu təqdirdə reallaşdırılır.

Qeyd olunduğu kimi, bu il də BMT Baş Assambleyasının sessiyası, daha dəqiq desək, keçirilməsi planlaşdırılan 73-cü sessiyasının rəsmi açılışı sentyabrın 18-nə nəzərdə tutulur. Sentyabrın 19-dan 25-dək davam edəcək sessiyanın gündəliyinə işğal altında olan ərazilərimizdə olan vəziyyət də daxil edilib və əslində, Nyu-Yorkda keçiriləcək sessiyanın ötənliki, yəni 72-ci sessiyasında müzakirəyə çıxarılmalı bu məsələ bu ilin gündəliyində yer alır.

BMT Baş Assambleyasının məlumatlılığından danışmaq sadələşməli olardı

BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyasının gündəliyinə daxil edilən sülh və təhlükəsizlik, silah-

sızlaşdırma, narkotiklərin qanunsuz yayılmasının qarşısının alınması, beynəlxalq terrorçuluğa qarşı mübarizə və s. məsələlərin, əslində, defələrlə müzakirə mövzusu olduğu, nəinki münaqişə zonası əhalisi, eyni zamanda, bütün dünya ictimaiyyəti üçün də sirr deyil. Yaxud torpaqlarımızın, qeyd-şərtsiz boşaldılması, işğaldan azad edilməsi, Azərbaycana qaytarılması barədə BMT kimi mötəbər bir beynəlxalq qurumun qətnamələrindən də dünya ictimaiyyəti xəbərsiz sayıla bilməz. Ələlxüsus, bu assambleyanın, məhz BMT Baş Assambleyasının məlumatlılığından danışmaq sadələşməli olardı.

Dünya miqyasında ən mötəbər təşkilatın qətnamələrinin pozulmasına rəvac verən bir dövlətin, özü də işğalçı dövlətin hərbiçilərinin təmas xəttində hər gün defələrlə atəşkəsi pozması, odlu silahlardan, nəinki əsgərlər olan hərbi hissələrə, eyni zamanda, sərhəd rayonlarında yerləşən dinc əhaliyə atəş açması sülh və təhlükəsizliyin pozulması demək deyilmi? Yaxud silahsızlaşdırma məsələlərini gündəmə salan qurum dinc əhalinin, xüsusən, zəhmətkeş insanların özlərinə məxsus olan yaşadıqları ərazidə, şəxsi təsərrüfatlarında atəş məruz qalmalarından xəbərsizdirmi və bunun odlu silahlarla törədildiyi barədə məlumatlıdır? Bəlkə adıçəkilən qurum bu məsələlərin gündəliyə daxil edilən, məhz silahsızlaşdırma məsələlərinə aid olduğunun fərqi deyil?

Əgər erməni vandallarına terrorçu adı verilməyəcəksə, bəs kimə veriləcək?

Qeyd etdiyimiz kimi, hər il sentyabr ayında assambleya öz sessiyasını keçirir və hər dəfə də eyni mövzunu, terrorçuluqla mübarizə mövzusunun gündəmə gətirir, qarşısının alınmasını müzakirəyə çıxarır. Halbuki 30 ilə yaxındır ki, ermənilərin törətdikləri ter-

rorçuluq əməlləri öz layiqli qiymətini almır və qətiyyətli qərarlar, eyni zamanda, sanksiya xarakterli tədbirlər ortaya qoyulmur. Yoxsa mötəbər beynəlxalq təşkilatlar, şəxsən assambleya özü qonşu ölkənin torpaqlarını silahlı hücumlarla zəbt edən, işğal edən, qətl edən, insanlıq normalarına sığmayan hərəkətlərə yol verən, qətlər törədən, soyqırımlara imza atan əməlləri terror hesab etmir? Bəlkə Xocalı soyqırımını, dünya miqyasında misli-bərabəri olmayan bu faciəni törədənəri terrorçu adlandırmaqdan çəkinirlər? Silahlılara deyil, dinc əhaliyə silahlı hücum edən, yaşlı, qoca, cavan, uşaq, ya da körpə nəzərə almadan vəhşicəsinə qətlə yetirən, hətta cəsədlər üzərində təhqiramiz hərəkətlərə yol verən, vandallıqda tayı-bərabəri olmayan erməni silahlılarına terrorçudan başqa nə ad qoymaq fikrində ola bilər hər hansı mötəbər beynəlxalq qurum? Niyə bu vaxta qədər uzanıb bu qiymət qoymaq məsələsi ki, indi gündəmə gəlib və ümumiyyətlə, əgər həmin erməni vandallarına terrorçu adı verilməyəcəksə, bəs kimə veriləcək? Ya da bu mötəbər qurumlar bu boyda faciyyəyə, bu miqyasda vəhşiliyə terror adı vermirlərsə, terrorçuluqla mübarizə mövzusunun niyə gündəmə gətirirlər və ümumiyyətlə, terrorçuluqla mübarizə dedikdə, hansı işi görməyi nəzərdə tuturlar? Əgər dinc əhaliyə hücum edən, ixtiyar qocaları işgəncə ilə qətlə yetirən, diri-diri körpələrin gözünü çıxaran və sonra tələf edən, hamılə qadınları süngüdən keçirən öz layiq olduğu adı, terrorçu adını almayacaqsə, terrorçuluqla mübarizənin hansısa effekt verəcəyinə beynəlxalq təşkilatlar, şəxsən BMT Baş Assambleyası özü inanırmı?

Haqqın və ədalətin tərəfində olmayan təşkilatlar, ikili standartlar siyasəti yürüdən qurumlar öz mövcudluqlarını şübhə altına alırlar

Erməni terrorçularının İŞİD kimi terror təşkilatından, onların imkanlarından istifadə etmə faktları da indi bütün dünya ictimaiyyətinə, ələlxüsus, beynəlxalq təşkilatlara bəllidir. Hətta İŞİD döyüşçülərinin yetişdirilməsində də dırnaqarası müstəsna xidmətləri də heç kimə gizli deyil. Tam azad şəkildə fəaliyyət göstərə bildikləri və işğal etdikləri torpaqlarda erməni işğalçıların narkotik vasitələri becərmələri, dövriyyəsinin təşkil etmələri heç bir qurum, heç bir təşkilat üçün müəmmalı sayıla bilməz. Belə bir şəraitdə, nəzərətsiz bir zonada həmin terrorçuların insan alveri də, xüsusən, istisna edilə bilməz. Bu halda haqq və hüquqları müdafiə edən qurumlar və beynəlxalq təşkilatlar hansı təhlükəsizlik prinsiplərindən dəm vura bilər? Əgər bu terror ocağının kökü kəsilməzsə, ən azından, sanksiya xarakterli tədbirlər həyata keçirilməzsə, təhlükəsizliyin təmin edilməsi mümkün ola bilərmi? Doğrudan da, gündəliyə salınan məsələlər qurumu maraqlandırırırsa, erməni terrorunun, işğalın, təcavüzün, ədalətsizliyin dərhal qarşısı alınmalı və müvafiq tədbirlər planı işlənilib-hazırlanmalıdır.

Erməni lobbisi, təbii ki, bu assambleyanın da gündəliyində duran məsələlərə kölgə salmaq niyyətindədir və görünən odur ki, bu vaxta qədər də buna nail ola bilib. Hazırda yenə də bu istiqamətdə fəaliyyəti istisna edilə bilməz. Lakin BMT Baş Assambleyası heç olmasa bundan sonra ədalət prizmasından yanaşaraq, terrorçuların əməllərinə layiqli hüquqi qiymət verməli, münasib qərarlar qəbul etməli, sanksiya xarakterli tədbirlər işləyib-hazırlamalıdır. Ədalətli qərarlar verməlidir ki, beynəlxalq miqyasda terrorçuluğun qarşısı alınsın, sülh və əmin-amanlıq təmin olunsun, narkotik vasitələrin dövriyyəsi dayandırılınsın və təhlükəsizlik təmin olunsun. Bir sözlə, dünya nizamında bir intizam, bir düzən qurulması naminə ədalətli qərarlar qəbul

edilməlidir. Əks-halda, terrorçuluğun baş alıb gedəcəyi, sülhün bərqərar olmayacağı, təhlükəsizliyin təmin olunmayacağı labüddür. Bu isə, təkəcə Azərbaycan deyil, bütövlükdə, dünya ictimaiyyətinin problemi hesab olunur.

Digər tərəfdən, BMT Baş Assambleyası kimi mötəbər təşkilatlar və beynəlxalq qurumlar ədalət-siz qərarlar qəbul etdikləri zaman öz müqəddəratlarını təhlükə altına alırlar. Hər hansı beynəlxalq təşkilat ədalətsiz qərar qəbul etdiyi zaman öz imicini zərbə altında qoyur və quruma qarşı inamsızlıq qazanmaqdan başqa heç nəyə nail ola bilmir. Hazırkı dövrə qədər dünya ictimaiyyəti bir çox beynəlxalq təşkilatın ikili standartlarının şahidi olub və bu, heç də həmin təşkilatların imicinə müsbət təsir göstərə bilməz. Əksinə, həmin təşkilatlara olan etibarın azalması üzv dövlətlərin təşkilatı tərki etməsi ilə nəticələnə və yekunda, həmin təşkilatın özünün tamamilə süqutuna səbəb ola bilər. Ən azından, həmin beynəlxalq təşkilatlar bütün bunları, yeni öz reputasiyalarını nəzərə almalıdırlar. Onsuz da, ölkəmiz və bizimlə eyni statusda olan ölkələr haqlı hesab etdikləri mübarizədən çəkinən deyil və başda Azərbaycan olmaqla, hər biri öz ədalətli mübarizəsində qələbə qazanmalıdır. Çünki haqq və ədalət, sözsüz ki, gec-tez qalib gəlir. Lakin bu haqqın, ədalətin tərəfində olmayan təşkilatlar, ikili standartlar siyasəti yürüdən qurumlar öz mövcudluqlarını şübhə altına alırlar və bu da, nəticə etibarilə özlərinin sonunu labüddür edir. Azərbaycan öz haqlarını, torpaqlarını, ərazi bütövlüyünü müdafiə etmək əzmindədir və beynəlxalq təşkilatlar da bu ədalətli mübarizədə, bu yolda ölkəmizə kömək etməyə, beynəlxalq institutlar, insan haqq və hüquqlarını müdafiə edən təşkilatlar bizim qanuni və haqlı tələblərimizi müdafiə etməyə borcludurlar.

İnam İMRANOĞLU

Bəhruz Quliyev: “Azərbaycan xalqı heç bir halda dini radikalizmə meyilli olmayıb və müqəddəs aylarda çoxsaylı xeyriyyəçilik əməllərini yerinə yetiriblər”

“Bildiyimiz kimi, qarşıdan İslam aləmində özünəməxsus yeri olan Məhərrəmlik ayı gəlir və bu ayda dini inanlı olan Azərbaycan vətəndaşları da həmin aya məxsus ayinləri icra edirlər”. Bu fikirləri Olaylar.az-a ekspert Bəhruz Quliyev sözügedən mövzuya münasibətini açıqlayarkən deyib.

Onun sözlərinə görə, Məhərrəmlik ayında bir sıra ayinlər də mövcuddur ki, həmin ayinlərdən biri də qanvermə aksiyasının keçirilməsidir: “Təəssüf hissi ilə demək istərdim ki, qan çıxarma deyilən ayinlər zamanı insanlar kəsici, xəsarət verici alətlər vasitəsilə özlərinə, hətta övladlarına xəter yetirirlər. Bu, çox acınacaqlı və qəbul edilmez bir haldır. Halbuki, müasir dünyamızda bir çox müsəlman dövlətləri bu cür qeyri-humanist və deyərdim ki, Allahın bəyənmediyi əməlləri rədd edirlər. Məsələn, Türkiyədə, İranda və s. müsəlman ölkələrində Məhərrəm ayında, Aşura günündə belə əməllərdən uzaq durmağa çalışırlar. Bütün bunların yerinə - yeni qəmə ilə baş yarmaq, zəncir ilə özünü döyüb qan çıxarmaq yerinə qanvermə aksiyaları təşkil edirlər. Qeyd edirəm ki, Azərbaycanda da bu ənənə mövcuddur və uzun illərdir ki, davam etdirilir, istər Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi tərə-

findən, istərsə də bu idarəyə bağlı dini icmalar tərəfindən qanvermə aksiyaları təşkil olunur”.

“Sırr deyil ki, bu gün qana ehtiyacları olan hemofiliya, talassemiya xəstələrinin sayı artmaqdadır və bunun üçün qan bankları fəaliyyət göstərir. Nəyə görə inanlı insanlar yaxşı əməllərini həmin xəstələrə qan bağışlamaqla sübuta yetirməsinlər?”, deyə sual edən Bəhruz Quliyev qəbul olunmayan və aqressiya ilə müşahidə edilən ayinlərin digər mənfi xüsusiyyətlərə də səbəb olduğunu bildirib: “Biz, elə də uzağa getməyərək, Nardaranda baş verən hadisələrin, o cümlədən, Gəncə olaylarının əsas iştirakçılarının dövlətçiliyimizə və humanizmi təbliğ edən dini ənənələrimizə qarşı törətdikləri əməllərini xatırlaya bilərik. Məhz bu kimi ünsürlər radikal dinçiliyin təməlini Azərbaycanda reallaşdırmağa cəhdlər göstərdilər. Məhz bu fərdlər ölkəmizdə radikal dindarlığın əsaslarını formalaşdırmaqla, dini inancılıqları qəbul olunmayan ayinlərin vasitəsi ilə şüurları şəkildə radikallaşdırmağa çalışıblar. Hətta Ərbəin və s. səfərləri təşkil etməklə, dünyəvi və hüquqi dövlətimizə qarşı əks-təbliğatlar aparmağa cəhdlər göstərdilər. Lakin nə onların, nə də onları idarə edən xarici qüvvələrin buna gücləri çatmadı. Çünki ələlxüsus Azərbaycan xalqı heç bir halda dini radikalizmə meyilli olmayıb, əksinə, İslam aləminin müqəddəs aylarında çoxsaylı xeyriyyəçilik əməllərini yerinə yetiriblər”.

Ekspert son olaraq deyib ki, belə əməllərin artırılması və davamlı təbliği üçün hər kəs öz xeyriyyəçilik məqsədlərindən çıxış etməlidir: “Bu baxımdan, hesab edirəm ki, radikal və qeyri-humanizmi təbliğ edən tədbirlərin qarşısı istər müvafiq orqanlarımız, dini icmalarımız, istərsə də vətəndaşlarımız tərəfindən bu kimi vasitələrlə alınmalıdır. Bu istiqamətdə bilgiləri olan hər bir şəxs təbliğatlarını aparmalı, insanlarımızı qəbul edilməyən ənənələrdən uzaqlaşdırmağa səy göstərməlidir”.

“Moskva ilə Bakının münasibətləri genişmiqyaslı qarşılıqlı fəaliyyət formatındadır”

Bu dəfə Soçidə aparılan danışıqlar bir daha göstərdi ki, Moskva ilə Bakının münasibətləri təkcə Qarabağ münasibətlərinin nizamlanması və ya ikitərəfli əməkdaşlıq mövzuları ilə məhdudlaşmır. Bu münasibətlər həm də post-sovet məkanının hüduqlarından kənardakı aktorların cəlb edildiyi daha genişmiqyaslı qarşılıqlı fəaliyyət formatındadır.

Rusiyalı məşhur ekspert, Siyasi və İqtisadi Kommunikasiyalar Agentliyinin aparıcı analitiki Mixail Neyjmakov bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində sentyabrın 1-də Azərbaycan dövlətinin başçısı İlham Əliyevin Soçiyə səfərinin və Rusiya Prezidenti Vladimir Putin ilə aparılmış danışıqların yekunlarını şərh edərkən söyləyib.

M.Neyjmakov deyib: “İlham Əliyev ilə Vladimir Putinin görüşləri müntəzəm keçir. Lakin prezidentlərin son bir ildə bundan əvvəlki şəxsi görüşləri sammitlər və digər beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində olmuşdu. Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin budəfəki danışıqları 2017-ci ilin iyul ayından sonra belə tədbirlərdən kənardakı keçirilmiş ilk danışıqlardır. Bu, çox vacibdir. Məsələn, məhz İlham Əliyevin Rusiyaya budəfəki səfərinin gedişində iqtisadi sahədə, o cümlədən neft-qaz sahəsində Rusiya-Azərbaycan əməkdaşlığına dair 17 sənəd imzalanıb. İqtisadi əməkdaşlığın fəallaşdırılması heç də həmişə siyasi yaxınlaşmanın artmasına avtomatik surətdə zəmanət vermir, lakin bu, əlbəttə, siyasi əməkdaşlıq üçün əlavə təkan ola bilər”.

Rusiyalı ekspert Soçi görüşünün yekunlarına əsasən, hər iki Prezidentin mətbuat üçün bəyanatlarında xatırladığı beynəlxalq “Şimal-Cənub” nəqliyyat dəhlizi layihəsinə toxunaraq deyib: “Əlamətdar haldır ki, son bir ildə Azərbaycan və Rusiya prezidentləri arasında görüşlər daha geniş beynəlxalq tədbirlər, məsələn, 2017-

ci ilin noyabrında Tehrandə Azərbaycan, Rusiya və İranın dövlət başçılarının danışıqları və ya 2018-ci ilin avqustunda Aktauda Xəzər Sammiti çərçivəsində keçirilib. Bununla belə, Moskvanın və Bakının birlikdə qoşulduğu qarşılıqlı fəaliyyətin bu cür geniş formatları nə qədər çox olsa, iki dövlətin münasibətlərində əlavə “aparıcı konstruksiyalar” da bir o qədər çox olur, bu isə onların dayanıqlılığını artırır”.

Siyasi və İqtisadi Kommunikasiyalar Agentliyinin aparıcı analitiki görüşün yekunlarına əsasən imzalanmış müqavilələrin əhəmiyyətindən söhbət açaraq deyib: “Kifayət qədər uzunmüddətli perspektivdə ölkələrimizin iqtisadi tərəfdaşlığının istiqamətlərini müəyyən edən sənədi - iki dövlətin hökumətləri arasında 2024-cü ilə qədər əməkdaşlıq proqramını xüsusi qeyd etmək olar. Səciyyəvi haldır ki, həmin proqramda ticarətdə mövcud baryerlərin aradan qaldırılması və nəqliyyat potensialının inkişafı sahəsində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi nəzərdə tutulur, bu isə yuxarıda qeyd etdiyimiz “Şimal-Cənub” beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi çərçivəsindəki layihələr üçün çox vacibdir. Ümumiyyətlə, belə danışıqların gedişində sənədlər ətrafında yaranan rezonans deyil, iki dövlətin tərəfdaşlığının durmadan inkişaf etməsi üçün həmin sənədlərin əhəmiyyəti vacibdir. Bakı və Moskva üçün əməkdaşlığın genişləndirilməsi potensialı əsla tükənməyib”.

Astarada sahil nəzarəti bölməsinin xidməti ərazisində saxlanılan şəxslərdə narkotik aşkarlanıb

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən sərhəd mühafizəsinin etibarlı təmin olunması sahəsində əməliyyat-axtarış və sərhəd mühafizə tədbirləri davam etdirilir.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, sentyabrın 3-də saat 23:30 radələrində Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin Astaraya rayonu Kələdəhnə kəndi yaxınlığındakı sahil nəzarəti bölməsinin xidməti ərazisində “Niva” markalı AZ 43-BC-686 nömrəli dövlət nömri nişanlı avtomobilin sahilboyu əraziyə yaxınlaşması sərhəd naryadı tərəfindən müşahidə olunub. Avtomobilə olan üç naməlum şəxsin yaxınlıqdakı koluğa ya-

xınlaşmaları, onlardan birinin koluqda nə isə axtarması və əlində dolu kisə ilə qayıtması şübhə doğurub. Onların yaxalanması barədə qərar verilib.

Sərhədçilərin “Dayan”

komandasını eşidərək qaçmağa cəhd edən həmin şəxslər havaya xəbərdarlıq atəşi açıldıqdan sonra saxlanılıblar. Kolluqdan götürülmüş kisəyə baxış zamanı ümumi çəkisi 2 kiloqram 650 qram olan narkotik vasitə (1 kq tiryək, 1 kq heşiş, 650 qram heroin), 285 “Metadon” həbi aşkarlanıb. Saxlanılmış vətəndaşların şəxsiyyəti müəyyən edilib. Onların Lənkəran rayon sakini 1984-cü il təvəllüdü Əliyev Xəliq Bayram oğlu, Lerik rayon sakini 1979-cu il təvəllüdü Bayramov Fuad Həsənağa oğlu və 1982-ci il təvəllüdü Xosurov Rüfət

Rizvan oğlu olduqları müəyyənənə. Fakt üzrə DSX-nin istintaq və təhqiqat idarəsi tərəfindən Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanılıb.

Arzu Nağıyev: “Rusiya ilə Azərbaycan arasında tarixi dostluq və əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur”

Rusiya ilə Azərbaycan arasında tarixi dostluq və əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur. Demək olar ki, bu, bütün sahələrdə əhatə edir. İstər iqtisadi, istər siyasi, mədəni və hərbi sahələrdə ikitərəfli tərəfdaşlıq əlaqələri var. Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında siyasi ekspert Arzu Nağıyev bildirib.

O qeyd edib ki, Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin Soçi görüşündə imzalanan çoxsaylı sənədlər də bunu deməyə əsas verir. Hər iki dövlət başçısının şəxsi münasibətləri də yüksək səviyyədə olduğu üçün bu proseslər dinamik inkişaf edir. Bir sıra sahələrdə münasibətlər artıq strateji əhəmiyyətlidir. Azərbaycan Rusiya hərbi-sənaye kompleksi ilə sıx əlaqəlidir və ən mühüm istehlakçılardan biridir. A.Nağıyev bildirib ki, Azərbaycanın daxili və xarici siyasətində ən prioritet istiqamət məhz Dağlıq Qarabağ münasibətlərinin həlli olduğu

üçün və Rusiya da ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədr dövləti kimi Ermənistanı təzyiq mexanizminə və bu problemin həllində mühüm rol malikdir. Siyasi ekspertin qənaətinə, bu istiqamətdə işlər davam etdirilməlidir. “Eyni zamanda, Azərbaycan tranzit bir dövlət kimi, ticarət və digər dəhlizlərə malik olduğuna görə, Rusiya üçün əhəmiyyət kəsb edir. Bununla yanaşı, hər iki ölkə birgə sərmayə qoyuluşu ilə mühüm iqtisadi layihələr həyata keçirə bilərlər”, - deyərək A. Nağıyev vurğulayıb. O qeyd edib ki, bu layihələr həm neft-qaz, həm də qeyri-neft sahələrinin inkişafına müsbət təkan verə bilər.

“Azərbaycan Prezidentinin Rusiyaya rəsmi səfəri ölkələrimizin əməkdaşlığının bütün istiqamətlərdə inkişafına mühüm töhfə verəcək”

Xəbər verildiyi kimi, sentyabrın 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyasına rəsmi səfər edib. Səfər çərçivəsində dövlət başçılarının təkbətək və geniş tərkibdə görüşləri keçirilib, ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə 17 sənəd imzalanıb, prezidentlər mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinin kompleks inkişafı baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edən bu səfər iqtisadi sahədə ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsində də mühüm önəm daşıyır. İqtisadiyyat naziri, Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında iqtisadi əməkdaşlıq məsələləri üzrə hökumətlərarası Dövlət Komissiyasının həmsədri Şahin Mustafayev Prezident İlham Əliyevin Rusiyaya rəsmi səfərinə, eləcə də Azərbaycan-Rusiya iqtisadi əlaqələrinə dair AZƏRTAC-ın suallarını cavablandırır.

diyyat Nazirliyi ilə Rusiya Federasiyasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi arasında iqtisadi əməkdaşlığın genişləndirilməsi haqqında Saziş, eləcə də turizm, gömrük, idman, rəqəmsal nəqliyyat, əmlak hüquqlarının qeydiyyatı və kadastr fəaliyyəti, Rusiyanın müvafiq dövlət şirkətləri və SOCAR arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi, mülki verilyotlara texniki xidmət göstərilməsi barədə müvafiq sənədlər Azərbaycan-Rusiya iqtisadi əlaqələrinin genişlənməsinə əlavə stimül verəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Rusiya Federasiyasına rəsmi səfəri zamanı Rusiyanın “Küçük və orta sahibkarlığın inkişafı üzrə Federal Korporasiya” Səhmdar Cəmiyyəti ilə “Azərbaycan Respublikasının Küçük və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi” publik hüquqi şəxs arasında qarşılıqlı Anlaşma Memorandumu çərçivəsində tədbirlərin reallaşdırılması üzrə Yol Xəritəsi də imzalanıb. Sənəddə kiçik və orta biznes (KOB) subyektlərinə informasiya-marketing dəstəyinin göstərilməsi sahəsində əməkdaşlıq, kontakt birjaların təşkili, təcrübə, maliyyə-sığorta və marketing dəstəyi, təlim proqramları, eləcə də digər istiqamətlər üzrə tədbirlər barədə məlumat mübadiləsi nəzərdə tutulur. Bundan əlavə, yol xəritəsinə əsasən, Rusiya və Azərbaycanda KOB sahəsində fəaliyyət göstərən istehsal birlikləri və assosiasiyaları, inkişaf institutları arasında qarşılıqlı məsləhətləşmələrin aparılması və əməkdaşlığın qurulmasına dəstək göstəriləcəkdir.

- Səfər zamanı imzalanmış “Rusiya-Azərbaycan əməkdaşlığının başlıca istiqamətlərinin inkişafı üzrə 2024-cü ilədək Fəaliyyət Planı” özündə 5 yol xəritəsini əks etdirir. Bu barədə məlumat verməyinizi xahiş edirik.

Həmin Fəaliyyət Planına uyğun olaraq, bu yol xəritələri ticarət, nəqliyyat, Azərbaycan ərazisində birgə istehsalın yaradılması, büdcə-vergi sektorunun rəqəmsallaşdırılması sahələrində qarşılıqlı fəaliyyəti və humanitar sahədə əməkdaşlığı nəzərdə tutur.

Azərbaycan və Rusiya arasında ticarətə dair yol xəritəsinə əsasən, ticari-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə məsləhətləşmələr aparılacaq.

caq, kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü artırılacaq, qarşılıqlı ticarət missiyaları həyata keçiriləcək, Rusiyanın dövlət şirkətləri tərəfindən Azərbaycan istehsalı olan sənaye təyinatlı məhsulların alınması genişləndiriləcək, Rusiya ərazisində Azərbaycan Ticarət evləri açılacaq, hər iki ölkənin işgüzar Şuraları, həmçinin digər sahibkar birlikləri arasında biznes-dialoq dəstəklənəcək, birgə regionlararası forumlar, kənd təsərrüfatı üzrə Azərbaycan-Rusiya işçi Qrupunun iclasları keçiriləcək.

Nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığın inkişafı üzrə yol xəritəsində ölkələrimizin Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin inkişafı üzrə qarşılıqlı fəaliyyəti, Azərbaycan və Rusiya ərazilərində logistik mərkəzlərin yaradılması, “Yaraq-Qazmalar” avtomobil buraxılış məntəqəsinin buraxılış qabiliyyətinin artırılması üçün yenidənqurma işlərinin aparılması, Azərbaycan-Rusiya dövlət sərhədindən “Yaraq-Qazmalar” (Rusiya Federasiyası) - “Samur” (Azərbaycan Respublikası) buraxılış məntəqələri ərazisində Samur çayı üzərində avtomobil körpüsünün tikintisinə dair Sazişin icrası nəzərdə tutulur.

Azərbaycan ərazisində birgə istehsalın (layihələrin) yaradılması üzrə yol xəritəsində eczaçılıq, avtomobillərin yığılması, neft-qaz sahəsi üçün avadanlığın birgə istehsalının təşkili, kənd təsərrüfatı texnikasının istehsalı sahələrində birgə istehsalın və müəssisələrin yaradılması, eləcə də demir yolu vaqonlarının birgə istehsalının yaradılması imkanlarına baxılması məsələləri əksini tapıb.

Büdcə-vergi sektorunun rəqəmsallaşdırılması sahəsində qarşılıqlı fəaliyyət üzrə yol xəritəsi vahid ƏDV depozit hesabından istifadə və subhesabların idarə edilməsi təcrübəsinin öyrənilməsi, kommersiya hüquqi şəxslərinin elektron dövlət qeydiyyatı, elektron faktura və qaimələrin istifadəsi, həmçinin vergi borcunun alınması sahəsində əməkdaşlıq və qarşılıqlı yardım məsələləri üzrə Anlaşma Memorandumu layihəsi ilə bağlı danışıqların aparılması məsələləri nəzərdə tutur.

Qarşılıqlı səfərlərin və humanitar əlaqələrin genişləndirilməsi üzrə yol xəritəsinə əsasən miqrasiya sahəsində əməkdaşlıq üzrə tədbirlər görülməli, pensiya təminatı sahəsində ikitərəfli əməkdaşlıq inkişaf etdiriləcək, turizm məhsulunun təşviqi üzrə milli marketing strategiyaları hazırlanacaq və bu sahədə təcrübə mübadiləsi həyata keçiriləcək, Azərbaycan və Rusiya ərazilərində keçirilən beynəlxalq turizm sərgilərində, seminarlarda və reklam-informasiya tədbirlərində qarşılıqlı iştirak təmin ediləcək, turizm sahəsində investisiya layihələrinə dair məlumat mübadiləsi aparılacaq, Rusiyanın qabaqcıl ali təhsil müəssisələrinin filiallarının Azərbaycanda açılması imkanları müzakirə olunacaq.

Beləliklə, “Rusiya-Azərbaycan əməkdaşlığının başlıca istiqamətlərinin inkişafı üzrə 2024-cü ilədək Fəaliyyət Planı”nın həyata keçirilməsi Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında strateji tərəfdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsinə mühüm töhfə verəcək.

- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Rusiya Federasiyasına rəsmi səfərini ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın inkişafı baxımından necə səciyyələndirərdiniz?

İlk növbədə, qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycan-Rusiya əlaqələri möhkəm dostluğa, mehriban qonşuluğa, etibarlı tərəfdaşlığa və qarşılıqlı hörmət prinsiplərinə əsaslanır. Azərbaycan və Rusiya dövlət başçılarının birgə səyi və siyasi iradəsi sayəsində ölkələrimiz arasında əlaqələr strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib və prezidentlərin müntəzəm görüşləri dövlətlərarası münasibətlərə yüksək dinamizm verir. Son üç ayda Azərbaycan və Rusiya prezidentləri 3 dəfə görüşüb. Bütün bunlar isə, dövlət başçılarının qarşılıqlı əməkdaşlığın genişlənməsinə verdikləri böyük önəmin göstəricisidir. Siyasi əlaqələrin strateji xarakteri, Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin dostluq münasibətləri iqtisadi əməkdaşlığın inkişafı üçün əlverişli zəmin yaradır. Bu baxımdan Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Rusiya Federasiyasına sentyabrın 1-də reallaşdırılan növbəti rəsmi səfəri mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Səfər çərçivəsində aparılan danışıqlar, imzalanan sənədlər Azərbaycan-Rusiya iqtisadi əməkdaşlığının gələcək inkişafı üçün möhkəm əsas yaradır. Səfərin 2008-ci ildə Azərbaycan və Rusiya arasında imzalanmış dostluq və strateji tərəfdaşlıq haqqında Bəyannamənin 10 illiyinə təsadüf etməsi xüsusilə qeyd olunmalıdır. Rusiya səfərinin başlıca xüsusiyyətlərindən biri də onun daha çox iqtisadi mahiyyət daşımasıdır. Belə ki, səfər zamanı Azərbaycan-Rusiya əməkdaşlığının müxtəlif istiqamətləri ilə yanaşı, iqtisadi məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb, ölkələrimiz arasında əlaqələrin gələcək inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirən mühüm sənədlər imzalanıb.

Bu sənədlər arasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Ru-

siya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin tərəfindən imzalanmış “Azərbaycan və Rusiya arasında iqtisadi əməkdaşlığın prioritet istiqamətləri haqqında Birgə Bəyanat” xüsusilə vurğulanmalıdır. Sənəddə qarşılıqlı faydalı ticari-iqtisadi və investisiya əməkdaşlığının inkişafı üçün ticarətdə daha əlverişli şəraitin yaradılması, intellektual nəqliyyat sistemləri texnologiyalarından istifadə etməklə beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin Rusiya-Azərbaycan hissələrində tranzit-nəqliyyat potensialının artırılması, milli iqtisadiyyatın və ixracın şaxələndirilməsi, innovasiyalı inkişaf sahəsində məsələlərin həlli üçün perspektiv sahələrdə və sektorlarda birgə istehsalın yaradılması, dövlət idarəçiliyi sahəsində innovativ yanaşmaların, büdcə-vergi sahəsində müasir rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi üzrə birgə fəaliyyətin inkişafı, dövlət sektorunda istifadə üçün qabaqcıl proqram təminatının tətbiqi üzrə təcrübə mübadiləsi və əməkdaşlıq, gənclər siyasəti, təhsil, idman və turizm məsələləri daxil olmaqla humanitar sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi kimi mühüm prioritetlər müəyyənləşdirilib. Birgə Bəyanatda əksini tapan inkişaf istiqamətləri Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası arasındakı mövcud strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin daha da möhkəmlənməsində iqtisadi əməkdaşlığın rolunu və əhəmiyyətini artıracaq, iqtisadi-ticari əlaqələrin müasir tələblərə cavab verən yeni inkişaf səviyyəsinə yüksəldilməsinə zəmin yaradacaqdır.

Bununla yanaşı, səfər çərçivəsində imzalanmış “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında 2024-cü ilədək Əməkdaşlıq Proqramı”, “Rusiya-Azərbaycan əməkdaşlığının başlıca istiqamətlərinin inkişafı üzrə 2024-cü ilədək Fəaliyyət Planı”, “Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Rusiya Federasiyasının Sənaye və Ticarət Nazirliyi arasında sənaye sahəsində əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi haqqında Saziş”, “Azərbaycan Respublikasının İqtisadi

“Azərbaycan Prezidentinin Rusiyaya rəsmi səfəri ölkələrimizin əməkdaşlığının bütün istiqamətlərdə inkişafına mühüm töhfə verəcək”

- Energetika sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi məsələsi də Rusiyada keçirilən görüşlərdə əsas müzakirə mövzularından olub...

- Tamamilə doğrudur. Energetika sahəsində Azərbaycan-Rusiya əməkdaşlığı xüsusi diqqət göstərilən məsələlərdəndir. Artıq qeyd olunduğu kimi səfər zamanı “Rosneft” Neft Şirkəti ilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti arasında “Qoşadaş” blokunun və Xəzər dənizi təkinin Azərbaycan hissəsində yerləşən Abşeron yarımadasının dayazsulu şimal hissəsinin neft və qaz potensialının birgə öyrənilməsi, “Qazprombank” Səhmdar Cəmiyyəti, “Rusiya İxrac Mərkəzi” Səhmdar Cəmiyyəti və Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti arasında Rusiya Federasiyasından ixracın dəstəklənməsi sahəsində layihələrin birgə reallaşdırılması çərçivəsində strateji əməkdaşlıq haqqında sazişlər və “Rosneft” Neft Şirkəti və Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti arasında müqavilə imzalanıb. Bu sənədlər SOCAR-ın Rusiyanın neft-qaz şirkətləri ilə səmərəli və uzunmüddətli əməkdaşlığını nəzərdə tutur.

Bununla yanaşı, dövlət başçılarının görüşlərində hər iki ölkənin energetika sistemlərinin paralel rejimdə fəaliyyət göstərdiyi qeyd olunub. Görüşlərdə Azərbaycan və Rusiya enerji sistemləri arasında 330 kVt-luq ikinci dövlətlərarası “Yaşma-Dərbənd” elektrik verilişi xəttinin tikintisi məsələsi müzakirə olunub. Bu, mövcud elektrik verilişi gücünü 600 mVt-dək artırmağa imkan yaradacaq və Rusiya-Azərbaycan-İran enerji dəhlizinin inkişafına töhfə verməklə, Azərbaycan və Rusiyanın enerji təhlükəsizliyinə xidmət edəcək.

- Dövlət başçılarının görüşlərində nəqliyyat-tranzit sahəsində Azərbaycan-Rusiya əməkdaşlığı mühüm istiqamətlərdən biri kimi qeyd edilib.

- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Rusiyaya səfəri zamanı Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin region üçün əhəmiyyəti, tranzit və yükdaşımaların həcmünün artmasında önəmi xüsusilə vurğulanıb.

Belə ki, Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin kəsişməsində yerləşən və bu baxımdan əlverişli geostrateji mövqeyə malik olan Azərbaycanın tranzit daşımaları sahəsində potensialını reallaşdırmaq məqsədilə nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafı istiqamətində mühüm işlər görülür. Azərbaycan və Rusiya arasında avtomobil, dəmir yolları və hava nəqliyyatı ilə səmərəli və yükdaşımalar həyata keçirilir.

Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi nəinki Azərbaycan, həm də digər ölkələr, eləcə də Rusiya üçün nəqliyyat-tranzit sahəsində əməkdaşlıq baxımından əhəmiyyətlidir. Rusiyada keçirilən görüşlərdə Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi çərçivəsində Azərbaycanın bütün infrastruktur layihələrini həyata keçirdiyi, nəqliyyat dəhlizi vasitəsilə əvvəlki illə müqayisədə 100 dəfə çox yük daşındığı xüsusilə vurğulanıb. Qeyd olunub ki, bu nəqliyyat dəhlizi

potensialı daha böyükdür. Bu dəhliz daha çox ölkəni əhatə etməklə, iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişlənməsində və tranzit imkanlarının artmasında faydalı ola bilər. Hazırda Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin ayrı-ayrı hissələri üzrə işlər davam etdirilir. Nəqliyyat dəhlizinin bir hissəsi olan və Rusiya ilə birgə həyata keçirilən Samur sərhəd çayı üzərindən körpünün tikintisinin 2019-cu ildə başa çatdırılması nəzərdə tutulur. Bu, Azərbaycan-Rusiya nəqliyyat və ticarət əlaqələrinin inkişafına, yük daşımalarının artmasına əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcəkdir.

Səfər zamanı, həmçinin Rusiyanın Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti ilə yükdaşımalar həyata keçirməsi imkanları, ölkələrimiz arasında ticarət dövriyyəsinin artırılması məqsədilə Azərbaycan istehsalı olan aksizli malların ixracı üçün Azərbaycan-Rusiya sərhədində xüsusi gömrük postunun yaradılması məsələləri də müzakirə edilib. Görüşlərdə gömrük infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi istiqamətində işlərin aparıldığı vurğulanıb.

- Azərbaycandan Rusiyaya ənənəvi olaraq daha çox kənd təsərrüfatı məhsulları ixrac olunur. İxracın həcmünün artırılması üçün hansı tədbirlər görülür?

- Qeyd etməliyəm ki, kənd təsərrüfatı məhsulları ticarətinin genişləndirilməsi, Azərbaycandan Rusiyaya meyvə-tərəvəz satışının artırılması dövlət başçıları tərəfindən qarşıya qoyulmuş əsas vəzifələrdəndir. Bu sahədə əməkdaşlığın inkişafı məqsədilə Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında iqtisadi əməkdaşlıq məsələləri üzrə hökumətlərarası Dövlət Komissiyasının nəzdində müvafiq işçi Qrup fəaliyyət göstərir. İşçi Qrup tərəfindən görülmüş tədbirlər nəticəsində indiyədək 20-dən çox Azərbaycan müəssisəsi Rusiya Federasiyası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Baytarlıq və Fitosanitar Nəzarət üzrə Federal Xidmətin reyestrinə daxil edilib və həmin müəssisələrə istehsal etdikləri ət və süd məhsullarının maneəsiz olaraq Rusiyaya ixrac edilməsinə razılıq verilib.

Yeri gəlmişkən deyim ki, mütəmadi olaraq keçirilən videokonfranslarda istehsalçıların və fermerlərin Rusiya bazarına daha rahat çıxışı üçün yaradılan əlavə imkanlar barədə qarşı tərəf məlumatlandırılır, ortaya çıxan məsələlərin operativ həlli üçün müvafiq tədbirlər görülür, bu məhsulların istehsalını və ixracını artırmaq üçün müxtəlif stimullaşdırma mexanizmləri tətbiq edilir.

Bundan başqa, ixracın genişləndirilməsi, “Made in Azerbaijan” brendinin təşviqi məqsədilə Rusiyaya ixrac missiyaları təşkil edilib, Azərbaycan şirkətləri Rusiyada keçirilən “Worldfood”, “Proexpo” və sair kimi önəmli sərgilərdə vahid ölkə stendi ilə təmsil olunub, ölkəmizin meyvə və meyvə şirələrində dair “Rossiya 24” telekanalında reklam çarxları nümayiş etdirilib. Bu ilin sonunadək Rusiyaya yeni ixrac missiyaları təşkil olunacaq, Azərbaycanın 30-dan çox şirkətinin məhsulları sentyabrda qonşu ölkədə keçiriləcək “Worldfood Moscow” Sərgisində vahid ölkə stendində nümayiş etdiriləcək. Qeyd edim ki, 2017-ci ildə olduğu kimi, bu

il də Azərbaycan “Worldfood Moscow” Sərgisinin eksklüziv tərəfdaşdır. Bu tədbirlər çərçivəsində Azərbaycanın kənd təsərrüfatı və emalı məhsullarının Rusiyaya ixracına dair müqavilələr bağlanıb və hazırda bu müqavilələr üzrə ixrac davam etdirilir.

Görülən işlərin nəticəsi olaraq, 2017-ci ildə Rusiyaya meyvə ixracı 20,9 faiz, tərəvəz ixracı isə 58,4 faiz artıb. Bu ildə də artım meyili davam edir. Belə ki, 2018-ci ilin birinci yarısında meyvə ixracında 70,6 faiz, tərəvəz ixracında isə 10,3 faiz artıma nail olunub.

- Cənab nazir, Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinin hazırkı vəziyyəti, imzalanmış sənədlərin əməkdaşlığın gələcək inkişafında rolu barədə nə deyərdiniz?

- Əvvəlcə qeyd edim ki, Azərbaycanla Rusiya arasında ticarət, investisiya, sənaye, energetika, aqrar, nəqliyyat və tranzit daşımaları, səhiyyə, gömrük, bankçılıq, idman, turizm və digər sahələr üzrə çoxşaxəli əməkdaşlıq həyata keçirilir. Rusiya Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşlarından və ölkələrimiz arasında ticarət dövriyyəsi dinamik olaraq artır. Rusiya idxala görə Azərbaycan üçün əsas tərəfdaşdır, qeyri-neft məhsullarımızın ixracı üzrə birinci yerdədir. Bununla belə, ticarət əlaqələrinin daha da genişlənməsi üçün sistemli və ardıcıl tədbirlər davam etdirilir.

Azərbaycanın xaricdə ilk ticarət nümayəndəliyinin məhz Rusiya Federasiyasında yaradılması iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişafına verilən önəmin göstəricisidir. Bu ilin mayında Həştərxanda Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə açılmış Azərbaycan İş Mərkəzi iqtisadi əlaqələrin genişlənməsində xüsusi əhəmiyyətə malik mexanizmdir. 2018-ci ilin sonunadək İş Mərkəzində şərab və çay evləri fəaliyyətə başlayacaq. Bu il, həmçinin Rusiyanın Yekaterinburq şəhərində Azərbaycan Ticarət Evinin, Moskva və Sankt-Peterburq şəhərlərində isə Azərbaycan Şərab evlərinin açılması planlaşdırılır. Bakıda Rusiya İxrac Mərkəzinin nümayəndəliyinin açılması, Moskvadakı Ümumrusiya Sərgi Mərkəzində Azərbaycan pavilyonunun yaradılması istiqamətində görülən işlər ticarət əlaqələrinin genişlənməsinə əhəmiyyətli töhfələrdir.

Azərbaycan-Rusiya iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişafında Azərbaycan-Rusiya və Rusiya-Azərbaycan işgüzar şuralarının fəaliyyəti də qeyd edilməlidir.

Ölkələrimiz arasında qarşılıqlı investisiya qoyuluşları və birgə layihələr həyata keçirilir. Azərbaycan tərəfindən Rusiya iqtisadiyyatına 1 milyard ABŞ dollarından çox sərmayə qoyulub, Rusiya isə Azərbaycan iqtisadiyyatına 4 milyard ABŞ dollarından artıq investisiya yatırır. Azərbaycanda Rusiya kapitallı 700-dən çox şirkət fəaliyyət göstərir.

“SOCAR Polymer” layihəsi və Pirallahı Sənaye Parkında yaradılan Azərbaycan-Rusiya birgə əcaçılıq müəssisəsi iqtisadi əməkdaşlığımızın önəmli nümunələrindəndir. “SOCAR Polymer” polipropilen qurğusu artıq fəaliyyət göstərir, yüksək təzyiqli polietilen qurğusu bu ilin sonunadək istismara veriləcəkdir. Əcaçılıq zavodunda qablaşdırma xəttinin isə 2019-cu ildə istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

2015-ci ildə imzalanmış müqaviləyə uyğun olaraq, hazırda Gəncə avtomobil zavodunda “KamAZ” markalı yük maşınları yığılır. Bu sahədə əməkdaşlığın davamı olaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Rusiya Federasiyasına rəsmi səfəri zamanı Hacıqabul Sənaye Məhəlləsində kiçik tonajlı “QAZ” markalı avtomobillərin yığılması barədə razılıq əldə edilib və bu məqsədlə Sənaye Məhəlləsində zavod tikiləcəkdir.

Azərbaycan, həmçinin Rusiyanın federal subyektləri ilə də sıx əməkdaşlıq edir və Rusiyanın Şimali Qafqaz regionunda əsas investitorlardandır. Yessentukidə “İstoçnik” sanatoriya-turizm mərkəzi, Krasnodarda meyvə-tərəvəz konservləri və çay istehsalı zavodları, Jeleznovodskda və Kislovodskda sanatoriya-mehmanxana kompleksinin tikintisi və sair Rusiyada Azərbaycan şirkətləri tərəfindən reallaşdırılan uğurlu layihələrdəndir.

Azərbaycan və Rusiya arasında ənənəvi regionlararası forumlar təşkil edilir və belə tədbirlər ikitərəfli əməkdaşlığın inkişafında mühüm rol oynayır. Növbəti Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumunun bu ilin sentyabrın sonunda ölkəmizdə keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycan-Rusiya iqtisadi əməkdaşlığının perspektivlərinə gəlincə isə, ölkəmiz əlaqələrin genişlənməsinə xüsusi önəm verir və bu baxımdan sənaye, neft maşınqayırması, turizm, tranzit, Rusiya şirkətlərinin Azərbaycanda yaradılan sənaye parklarında və aqroparklarda investor kimi iştirakı, birgə müəssisələrin yaradılması, qeyri-neft məhsullarımızın Rusiyaya ixracının, regionlararası əməkdaşlığın genişləndirilməsi və sair sahələrdə əməkdaşlıq imkanları genişdir.

İqtisadi sahə ilə yanaşı, digər sahələrdə də uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirilir. Humanitar sahədə ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafında Heydər Əliyev Fondunun və Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin (AMOR) mühüm xidmətləri vardır.

Ölkələrimizin təhsil sahəsində də əlaqələri inkişaf edir. Bu baxımdan, Azərbaycanda M.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin və İ.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin filiallarının uğurlu fəaliyyəti xüsusilə qeyd olunmalıdır.

Qeyd edim ki, Rusiyada 11 mindən çox azərbaycanlı tələbə təhsil alır. Azərbaycanda təhsilin rus dilində olduğu 340-dan çox məktəb, rus və digər slavyan dillərinin tədris edildiyi Bakı Slavyan Universiteti, Azərbaycanın Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan 14 ali təhsil müəssisəsində müxtəlif ixtisaslar üzrə rus bölmələri fəaliyyət göstərir.

Sonda bir daha vurğulamaq istərdim ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Rusiya Federasiyasına rəsmi səfəri, səfər çərçivəsində imzalanmış sənədlər ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da genişlənməsində, mövcud potensialın daha dolğun reallaşdırılmasında böyük təkan olmaqla, dövlət başçıların müəyyənləşdirdiyi prioritetlər üzrə qarşıya qoyulmuş vəzifələrin uğurlu icrası iqtisadi-ticarət əməkdaşlığının inkişafına mühüm töhfə verəcəkdir.

Turistlər niyə Azərbaycana seçir?

İqtisadiyyatın ən gəlirli sahələrindən biri turizm sahəsidir ki, məhz bu sahənin inkişafı ilə bağlı son illər ölkəmizdə mühüm addımlar atılır, böyük uğurlar əldə edilib. Ölkəmizdə turizm sektorunun inkişafı Prezident İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır. Dövlətimizin başçısının səyləri nəticəsində Azərbaycan dünyanın cəlbedici turizm ölkələrindən birinə çevrilib, bu sahə üçün lazım olan bütün infrastruktur yaradılıb. Görülən işlərin nəticəsidir ki, son illər Azərbaycana gələn turistlərin sayında kifayət qədər artım müşahidə olunur. İstər Bakıda, istər bölgələrimizdə, sözün əsl mənasında, turist axınına görmək mümkündür.

Son illərin statistikasına nəzər yetirsək görərik ki, 2016-cı ilə müqayisədə, 2017-ci ildə ölkəmizə gələn xarici vətəndaşların sayı 449 215 (20%) nəfər artaraq 2 691 998 nəfər

olub. Bu da indiyə qədər müşahidə edilmiş ən yüksək göstəricidir. Onlardan 853 082-si Rusiya Federasiyası, 537 710-si Gürcüstan, 362 597-si İran, 301 553-ü Türkiyə, 102 360-ı Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, 62 454-ü İraq, 57 756-sı Ukrayna, 33 273-ü Səudiyyə Ərəbistanı, 381 213 nəfəri isə digər ölkələrin vətəndaşları olub. Xarici vətəndaşlar daha çox iyul ayında gəlib ki, bu da 313 515 nəfər olub. 2017-ci ildə ölkəmizə gələn xarici vətəndaşların ümumi sayında Rusiya, Gürcüstan, İran, Türkiyə və BƏƏ vətəndaşlarının xüsusi çəkisi daha çox olub və müvafiq olaraq 31,6 faiz, 19,9 faiz, 13,4 faiz, 11,2 faiz və 3,8 faiz təşkil edib. 2017-ci ildə əsas artım tempi göstərən ölkələr İran, BƏƏ, Rusiya və Səudiyyə Ərəbistanı olub.

2016-cı ilə müqayisədə, 2017-ci ildə Səudiyyə Ərəbistanından 4,5 dəfə, Omandan 7,4 dəfə, BƏƏ-dən 1,9 dəfə, İrandan 1,4 dəfə, Hindistandan 2,3 dəfə çox xarici vətəndaş gəlib. Lakin Türkiyədən Azərbaycana gələnlərin sayında 11 790 nəfər azalma müşahidə edilib. Avropa, Körfəz və Yaxın Şərq, Asiya, Afrika, Amerika regionu üzrə gələnlərin sayında isə artım baş verib. 2018-ci ilin rəqəmlərinə nəzər yetirdikdə isə deyə bilərik ki, yanvar-iyul ayları ərzində Azərbaycana dünyanın 191 ölkəsindən 1655,3 min və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,1 faiz çox əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlib.

Gələnlərin 31,5 faizi Rusiya Federasiyası, 19,8 faizi Gürcüstan, 10,3 faizi Türkiyə, 10,0 faizi İran, 3,5 faizi Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri,

ARAŞDIRMA

2,4 faizi İraq, 2,0 faizi Ukrayna, 20,4 faizi digər ölkələrin vətəndaşları, 0,1 faizi isə vətəndaşlığı olmayan şəxslər olub. Gələnlərin 67,2 faizini kişilər, 32,8 faizini isə qadınlar təşkil edib. Əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin 11,3 faizi yanvar, 10,0 faizi fevral, 16,7 faizi mart, 13,2 faizi

zi aprel, 12,6 faizi may, 16,2 faizi iyun, 20,0 faizi isə iyul ayında ölkəyə gəlib.

Ərəb ölkələrindən Azərbaycana gələn turistlərin sayı kifayət qədər artıb.

Azərbaycan Turizm Assosiasiyasının (ATU) İdarə Heyətinin sədri Nahid Bağırov deyib ki, son illər Ərəb ölkələrindən Azərbaycana gələn turistlərin sayı kifayət qədər artıb. Onun sözlərinə görə, ərəb turisti dedikdə, bura BƏƏ, Səudiyyə Ərəbistanı, Küveyt, Bəhreyn ölkələrindən gələn əcnəbilər daxildir: "2018-ci ildə ölkəmizə gələn turistlərin sayı ötən ilə nisbətən artıb. Artımın səbəbi olan amillərdən biri bu ildən etibarən bir sıra ölkələrə birbaşa uçuşların həyata keçirilməsidir. Bu ildən etibarən Səudiyyə Ərəbistanının iki şəhəri - Ciddə və Omandan, Bəhreynindən olan uçuşların artması ölkəmizə gələnlərin sayında artıma səbəb olub. Bundan başqa bu ilk ölkəmizə Hindistan və Pakistandan gələn turistlərin sayında da nəzərə çarpacaq müşahidə olundu. Ümid edirəm ki, bu artım gələn il daha da artacaq".

"İsrail turistləri də Azərbaycanın turizm bazarına axın edir"

ATA-nın İdarə Heyətinin sədri söyləyib ki, bu il İsraildən də ölkəmizə gələn turistlərin sayında artım müşahidə olunub: "Bu ildən etibarən Azərbaycana 3 hava şirkəti tərəfindən İsraildən ölkəmizə birbaşa uçuşlar həyata keçirildi ki, onlardan ikisi İsrail Hava Yolları, biri isə AZAL tərəfindən reallaşdı. İsrail tu-

ristlərinin Azərbaycanın turizm bazarına axını yenilik idi. İndiyədək belə hal qeydə alınmamışdı".

H.Bağırov qeyd edib ki, cari ildə Azərbaycanın turizm bazarına BƏƏ-dən gələn vətəndaşların sayında azalma qeydə alınmışdır: "BƏƏ bazarında azalma qeydə alınmışdır, ümumilikdə bu il turist axını ötən ilə müqayisədə 5-10 faiz artıb. Ümumiyyətlə, turist axını ilə bağlı rəqəmlər il ərzində artıb, azala bilər. Əgər azalmanın həcmi 30-40 faizi ötersə, demək ki, o sahədə hansısa problemlər var".

Bəs görəsən turistləri Azərbaycana cəlb edən səbəblər nədir? Niyə məhz Azərbaycan?

ATU rəsmisi qeyd edib ki, turistləri ölkəmizə cəlb edən əsas məsələ ölkəmizdə mövcud olan sabitlik, inkişaf və təhlükəsizlikdir: "İstənilən şəhər, gözəl, əlverişli ola bilər. Əgər orada sabitlik yoxdusa, o zaman həmin ölkələr turistləri cəlb etmir. İki il bundan öncə qardaş ölkədə çevriliş cəhdinin olması orada turistlərin sayını xeyli azaltmışdı. Türkiyə turistlər üçün gözəl, əlverişli məkan olsa da, oradakı problemlər turizm sahəsinə təsirini göstərmiş oldu".

Azərbaycanın turistləri cəlb edən infrastrukturunu olduğunu deyən qurum rəsmisi ölkəmizdə Dövlət başçısının təşəbbüsü ilə Viza sisteminin sadələşdirilməsi turistlərin Azərbaycana axınına daha da sürətləndirmiş olub.

Turistlər daha çox hara gedir?

N.Bağırov vurğulayıb ki, ölkəmizə gələn turistlər daha çox Bakı və Qəbələ rayonunda olmağa üstünlük verirlər: "Ölkəmizə gələn turistlərin hər biri Bakıya mütləq şəkildə gəlir. Çünki Bakı gözəl şəhərdir və paytaxtımızın gözəlliyi bütün dünyada məşhurdur. O ki qaldı Qəbələyə, orada digər bölgələrimizlə müqayisədə daha çox mehmanxanalar fəaliyyət göstərir və turistlər üçün əlverişli turizm infrastrukturunu yaradıb. Bundan başqa Bakıda və Qəbələdə beynəlxalq Hava Limanının olması turistlərin bu ərəzilərə marağını daha da artırmışdır. Bildiyiniz kimi, Qəbələnin Beynəlxalq Hava Limanına artıq bir neçə ölkələrdən bir başa uçuşlar da həyata keçirilir. Bunun özü çox önəmlidir. Bundan başqa ölkəmizə gələn turistlərin marağına səbəb olan bölgələrə Quba, Qusar, Şamaxı, Şəki, İsmayıl və digərləri daxildir".

ATA rəsmisi əlavə edib ki, əldə olunan nailiyyətlərlə kifayətlənmək olmaz, ölkəmizə daha çox turist axınına təmin etməli, bu istiqamətdə atılan addımları davam etdirməliyik: "Mehmanxanaların, birbaşa uçuşların sayı artmalı, Asiya ölkələrinə birbaşa uçuşlar təmin olunmalıdır. Biz əminik ki, növbəti illərdə bizə Asiya ölkələrindən, eləcə də Çindən gələcək turistlərin də sayı artacaq. Biz onların gəlişi üçün hazır olmalıyıq".

Sonda belə nəticəyə gəlmək olar ki, 2017-2018-ci illərdə ölkəmizin turizm sahəsində xeyli nailiyyətlər əldə olunub. Bu artım tempinin növbəti illərdə də sürətlə davam edəcəyinə əminik.

Nailə Məhərrəmov

Yaratdığı komik və dramatik rollarla yaddaşlarda yaşayan aktyor

Xalq artisti Siyavuş Aslanın anadan olmasından 83 il ötür

Onun milli teatr və kino sənətinin inkişafına dəyərli töhfələri, çoxsaylı tamaşalarda və bədii filmlərdə öz improvizasiya məharəti sayəsində ustalıqla xarakter səviyyəsinə qaldırdığı obrazları incə yumoru və dərin psixoloji yozumu ilə səciyyələnib. Əvəzolunmaz sənətkarın təkrarolunmaz fərdi ifadə üslubu və manerasında teatr mədəniyyətimizin yumor ənənələri bütün yaradıcılığı boyu bədii-estetik prinsiplərə uyğun, novatorcasına davam etdirilib. O, yaratdığı obrazlarla təkə tamaşaçını güldürməyib, eyni zamanda, onu düşündürməyi bacarıb.

Xalq artisti, unudulmaz sənətkar Siyavuş Aslan yaratdığı obrazlarla cəmiyyətin diqqət mərkəzində olan problemləri bütün dərinlikləri ilə tamaşaçının yaddaşında həkk etdirə bilib.

Müasir Azərbaycan mədəniyyətində özünəməxsus yer tutan görkəmli aktyor zəngin yaradıcılıq axtarışları ilə milli teatr və kino sənətinin inkişafına dəyərli töhfələr verib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın görkəmli teatr və kino aktyoru, Xalq artisti Siyavuş Aslanın anadan olmasının 83-cü ildönümü tamam olur. Azərbaycan realist aktyor məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən olan Səyavuş Aslan 1935-ci il sentyabrın 5-də Bakıda dünyaya göz açmışdır. Aktyorluğa həvəskar kimi dram dərnəyindən başlayıb. O, 1963-1969-cu illərdə Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunda musiqili komediya aktyorluğu ixtisası üzrə ali təhsil alıb.

Əmək fəaliyyətinə 1957-1958-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Estrada Birliyində başlayan Siyavuş Aslan 1958-1959-cu illərdə Quba Dövlət Dram Teatrında, 1959-1984-cü illərdə Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrında, 1984-1994-cü illərdə isə Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrında aktyor kimi çalışmışdır. 1994-cü ildə o, Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrına bədii rəhbər təyin edilmişdir. 1996-cı ildə Siyavuş Aslan yenidən Akademik Milli Dram Teatrına qayıdıraraq ömrünün sonunadək taleyini bu sənət ocağı ilə bağlayıb. O, həmişə səhnədə öz ifa tərzinə xüsusi incəliklərlə yeni çalarlar əlavə edib, çıxışlarını teatrsevərlər və

kinosevərlər üçün estetik zövq mənbəyinə çevirməyi bacarıb.

Teatr aktyorluğu sahəsində görkəmli sənətkar kimi tanınan Siyavuş Aslan həm də məşhur kino ustası olub. Onlarla filmdə müxtəlif xarakterli sadə insanların, müftəxorların, fırıldaqçıların obrazlarını kinolentində yaddaşında yaşadıb. Siyavuş Aslanın teatr və kino sənətinə həsr etdiyi mənalı yaradıcılıq yolu neçə-neçə gənc aktyor nəslinə üçün əsl sənət məktəbidir.

Onun üçün oynama bilməyəcəyi rol yox idi. O, "Hamlet", "Böyük Romul", "Ax, Paris, Paris", "Mənim sevimli dəlim", "Hicran", "Poçt şöbəsinə xəyal", "Varlı qadın", "Sevgililərin cəhənnəmdə vüsali", "Bizim qəribə taleyimiz" tamaşalarında, "Ulduz", "Bəyin oğurlanması", "Yol əhvalatı" filmlərində, "Yaşıl eynəkli adam", "Qaynana əməliyyatı" və digər teletamaşalarda yaratdığı bir-birindən yaddaşqalan obrazlar qalereyası ilə böyük tamaşaçı sevgisi qazana bilib. Azərbaycan teatru və kino sənətinin inkişafında xüsusi xidmətlər göstərmiş Siyavuş Aslanın əməyi daim yüksək qiymətləndirilib. O, bir çox mükafat və fəxri adlar alıb, müstəqil Azərbaycan Respublikasının ali dövlət təltifləri olan "Şərəf", "Şöhrət" ordenlərinə və "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu"na layiq görülmüşdür.

2013-cü ilin iyunun 27-də dünyasını dəyişən unudulmaz sənətkarımız Siyavuş Aslan yaratdığı parlaq obrazlar qalereyası ilə sənətsevərlərin qəlbində, o cümlədən teatrimizin, kinomuzun tarixində əbədi olaraq qalacaq.

Dünya Köçəri Oyunlarına marağ yüksəkdir

Müasir dünyada keçirilən oyunlardan biri də Dünya Köçəri Oyunlarıdır. Dünya Köçəri Oyunları böyük bir hadisə kimi qiymətləndirilir və bunun Qırğızistanın yeni tarixində xüsusi yeri və çəkisi var. Belə ki, bu gün dünyanın maraqla izlədiyi oyunlara Qırğızistan ev sahibliyi edir.

Növbəti dəfə İssık-Kul gölünün sahillərində keçirilən III Dünya Köçəri Oyunları maraqlı, təmtəraqlı və möhtəşəm təşkil olunub. Yüzlərlə rəqqasın, musiqiçinin və sənətinin iştirakı ilə keçirilən oyunlarda Qırğızıstan öz milli mədəniyyətini, tarixini və mövcud olan adət-ənələri ilə yanaşı, köçerilərin həyat tərzini nümayiş etdirir.

Üçüncü dəfədir ki, burada təşkil olunan oyunların ilk açılışı 2014 və 2016-cı illərdə baş tutub. Bu nəhəng beynəlxalq oyunun təşkili diqqətə səbəb olub. Hətta layihəni gələcəkdə inkişaf etdirmək və bunun Olimpiya Oyunları kimi yüksək bir səviyyədə keçirilməsi belə düşünülür. Oyunların proqramına

etnoidmanın 37 növü daxildir. Manqala sümükatma, oxatma, qartal və şahinlə ov, masa və bilək güleşi kimi qədim və ənənəvi 37 idman növü üzrə yarışlar keçirilir.

Oyunları dünyanın 58 ölkəsindən 500-dən çox media təmsilçisi izləyir. Azərbaycan nümayəndə heyəti də burada təmsil olunur. Bu tərkib 28-i idmançı olmaqla, 39 nəfərdən ibarətdir. Oyunlara marağın bir nümunəsi kimi Dünya Köçəri Oyunlarında iştirak üçün 66 ölkədən və Rusiyanın 11 subyektdən 1566 nəfərin müraciət etməsini göstərə bilər. İştirakçılar 594 medal uğrunda mübarizə aparır. Bunlardan 174-ü qızıl, 173-ü gümüş və 247-si bürünc medaldır. Ümumi mükafat fondu 28 milyon som, yeni təqribən 700 min Azərbaycan manatıdır. Müxtəlif ölkələrin dövlət və hökumət

başçıların, rəsmi nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə keçirilən oyunlar sentyabrın 8-nədək davam edəcək və ehtimal ki, bu gün də rəsmi bağlanış mərasimi olacaq.

Onu da qeyd etmək ki, 4-cü Köçəri Oyunlarının Türkiyədə keçirilməsi planlaşdırılır. Bu barədə qərar Türkiyə və Qırğızıstan Yüksək Səviyyəli Tərəfdaşlıq Şurasının iclasında qəbul edilib.

Tədbirin maraqlı proqramla tərtibatı hər bir iştirakçı dövlətin nümayəndəsinin marağındadır. Oyunlar çərçivəsində əfsanə və dastanlar söylənəcək, sənətkarlıq sərgiləri keçiriləcək, bazarlar qurulacaq, köçəri və müasir türk geyimləri nümayiş olunacaq, xalq oyunları, kukla və teatr tamaşaları göstəriləcək, ənənəvi yeməklər təqdim ediləcək.

NƏZAKƏT

Ermənistan ABŞ-la Rusiyanın arasında sıxılıb

ABŞ-ın Ermənistandakı səfiri Riçard Millz: "Rusiyanın bəyanatlarına Ermənistan hökuməti reaksiya verməlidir, ABŞ səfiri yox"

Ermənistanda 2008-ci ilin 1 mart tarixində baş vermiş qanlı olaylarla bağlı istintaq tədbirlərində ABŞ və Rusiya tərəflərinin mövqeləri müxtəlifdir. Bunu ABŞ-ın Ermənistandakı səfiri Riçard Millz, Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun sözügedən mövzu ilə bağlı səsləndirdikləri bəyanatlarından da görmək mümkündür. Eyni zamanda, Ermənistanın hazırda da asılı və qeyri-müstəqil ölkə olması verilən bəyanatlar çərçivəsində açıq-aydın görünməkdədir.

"Rusiyanın bəyanatlarına Ermənistan hökuməti reaksiya verməlidir, ABŞ səfiri yox!" ABŞ-ın Ermənistandakı səfiri Riçard Millz jurnalistlərlə görüşündə Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri Sergey Lavrovun 1 mart hadisələri ilə bağlı Ermənistan hökumətinə verdiyi bəyanatını şərh edərkən, bu sözləri deyib.

"Bizim mövqeyimiz bu cür qalmaqda davam edir: 2008-ci ilin 1 martında baş vermiş hadisələr obyektiv və dəqiq şəkildə araşdırılmalıdır. Xüsusilə, vacibdir ki, bu istintaq ali qanunvericilik və hüquqi proseslər çərçivəsində gerçəkləşdirilsin", - deyərək amerikalı səfir bildirib.

Rusiya Federasiyasının XİN rəhbəri Sergey Lavrov: "Moskva qeyri-sabit vəziyyətdən narahatdır və bu hal həyəcan doğurur"

Erməni mətbuatı xatırladır ki, bir neçə gün öncə, Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri Sergey Lavrov bəyan etmişdi ki, Ermənistanda ölkənin keçmiş rəhbərləri ilə bağlı aparılan istintaq tədbirləri ölkənin daxili işi olmasına rəğmən, Moskva qeyri-sabit vəziyyətdən narahatdır və bu hal həyəcan doğurur.

"Əlbəttə ki, Ermənistandakı mövcud vəziyyət bizi narahat edir", deyərək bəyan edən Lavrova görə, on il bundan öncə, baş vermiş faktlar məlumdur: "Siz, faktları bilirsiniz, siz, hazırda baş verən həbslərdən də məlumatlısınız. Hesab edirik ki, bütün bunlar, sözsüz ki, Ermənistan Respublikasının daxili işidir və çox istərdik ki, daxili işlər qanun çərçivəsində qalsın və tezliklə həll edilsin".

Bir daha görünən budur ki, Ermənistanın yeni hakimiyyəti və hökumət başçısı Nikol Paşinyan, necə deyərlər, iki od arasında qalıb və Qərblə Moskvanın diktələri bu gün də Ermənistanın çıxılmaz vəziyyətdə qalmasını, eləcə də, qeyri-müstəqil olmasını kifayət qədər təsdiq edir.

Rövşən RƏSULOVA

Daşkəsəndə növbəti səyyar qəbul keçirilib

Dünən Daşkəsən rayon icra hakimiyyəti başçısının növbəti səyyar qəbulu keçirilib. Qəbulda rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev, hüquq-mühafizə orqanlarının, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, digər xidmət təşkilatlarının rəhbərləri, ərazi icra nümayəndəsi, bələdiyyə sədri və kənd sakinləri iştirak ediblər.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı

Prezidentimiz Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında bundan sonra da davam etdiriləcəkdir. Sonra vətəndaşların müraciətləri dinlənilib.

Sakinlər kəndə gələn avtomobil yolunun cari təmir olunması, ev tikintisi üçün torpaq sahəsinin ayrılması, qaz xəttinin çəkilməsi və digər məsələlər barədə müraciətlər ediblər. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev qaldırılan məsələlərin həll edilməsi məqsədilə əlaqədar qurumlara aidiyyəti tapşırıqlarını verib. Müraciətlərin bir qismi yerində öz həllini tapıb.

Kənd sakinləri əhalinin problemlərinin həlli istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərə, göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbəri Cənab İlham Əliyevə öz minnətdarlıqlarını bildiriblər.

RƏFİQƏ

Təhsil Nazirliyi diplomların tanınması sahəsində heç bir şirkətlə əməkdaşlıq etmir

Son dövrdə xarici dövlətlərin ali təhsil sahəsində ixtisaslarının tanınması və ekvivalentliyinin müəyyənləşdirilməsi (nostrifikasiyası) üzrə aparılan islahatların davamı olaraq Təhsil Nazirliyinin Akkreditasiya və Nostrifikasiya İdarəsinin rəsmi internet sahifəsi (www.ani.edu.gov.az) yenilənib. Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, müraciət qaydaları ilə bağlı bütün zəruri məlumatlar həmin sahifədə əksini tapıb. Burada "Mütəmadi verilən suallar" bölməsi yaradılıb və nostrifikasiya prosedurlarına dair vətəndaşları maraqlandıran bir çox suallar cavabları ilə birlikdə əlavə edilib.

Vətəndaşların diqqətinə çatdırılır ki, Təhsil Nazirliyi tərəfindən Azərbaycan Respublikası ərazisində tanınan xarici ali təhsil müəssisələri ilə bağlı hər hansı siyahı müəyyənləşdirilməyib. Eyni zamanda, nazirlik diplomların tanınması sahəsində heç bir şirkətlə əməkdaşlıq etmir və bu şirkətlərin fəaliyyətinə gö-

rə məsuliyyət daşımır.

Nazirlik bildirir ki, iddiaçılara hər hansı şirkət və ya şəxs tərəfindən verilən vəd nostrifikasiya prosedurları çərçivəsində heç bir rol oynamaır.

Belə şirkətlərin vasitəçiliyi ilə Təhsil Nazirliyinə təqdim edilən sənədlər seçim zamanı xüsusi üstünlüyə malik olmur. Vətəndaşlardan bu cür hallarla qarşılaşdıqları halda Təhsil Nazirliyinin Telefon Məlumat Mərkəzinə ("Qaynar xətt" xidməti: 146 - 1) və ya info@ani.edu.gov.az elektron poçt ünvanına məlumat vermələri xahiş olunur.

"Azəriqaz": Cari ildə 347 çoxmərtəbəli binaya təbii qaz verilib

Bu ilin yanvar-avqust aylarında 347 çoxmərtəbəli binaya təbii qaz verilib. "Azəriqaz" İstehsalat Birliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, birlik çoxmərtəbəli binalara təbii qazın verilməsi istiqamətində fəaliyyətini davam etdirir. Görülmüş işlərin nəticəsidir ki, "Azəriqaz" bu ilin yanvar-avqust ayları ərzində hüquqi və fiziki şəxslərin müraciətlərini araşdıraraq müvafiq sənədləri təqdim olunan 347 çoxmərtəbəli binaya təbii qazın verilməsini təmin edib. Həmin binalarda ümumilikdə 18 min 593 ailə yaşayır. "Azəriqaz" təbii qazın satışı ilə məşğul olan bir qurum kimi zəruri sənədləri təqdim etmiş, bütün normativ-texniki və təhlükəsizlik tələblərinə cavab verən istənilən çoxmərtəbəli binanın ən qısa müddətdə "mavi yanacaq"la təmin olunmasında maraqlıdır.

Əhəd Abiyev əvvəlcə Daşkəsənin sosial-iqtisadi inkişafı, əhalini narahat edən problemlərin həlli istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdən, o cümlədən, son illər həmin ərazidə görülmüş işlər barədə danışaraq, bildirdi ki, əhalinin rifahının daha da yaxşılaşdırılmasına yönəlməli tədbirlər Möhtərəm

6 sentyabr 2018-ci il

Köhnə sistem: “Nikol idarə edə bilmir”

Eduard Şarmazanov və Armen Aşotyan Nikol Paşinyanın Moskvaya səfəri qarşısında sərt ittihamlarla çıxış etdilər

Məlum olduğu kimi, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın sentyabrın 8-də Moskvaya səfəri planlaşdırılır. Səfər çərçivəsində Ermənistanın mövcud siyasi hakimiyyətinin anti-Rusiya xarakterli çıxışları köhnə sistemə bağlı olan siyasətlər tərəfindən sərt şəkildə tənqid edilir, çoxsaylı ittihamlar irəli sürülür. Putin-Paşinyan görüşü qarşısında Respublika Partiyasının iki aparıcı adamı - Eduard Şarmazanov və Armen Aşotyan sözügedən istiqamətdə Nikol Paşinyanın idarəçilik qabiliyyətinin olmadığını deyiblər.

Eduard Şarmazanov: “Cənab Paşinyan, bu, KVN deyil...”

Bu arada, Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun “Ermənistan qaynayı” ifadəsinə qarşı olaraq, Nikol Paşinyanın “Hə, doğrudan da, istidir” cavabı köhnə sistemin tərəfdarları tərəfindən birnəməli qarşılanmayıb. Şarmazanov Paşinyanın bu cavabının ardınca, baş naziri ciddi olmağa dəvət edib. “Layk toplamaq üçün yumorlu bəyanatlar verməkdənsə, ciddi işlərlə məşğul olmaq lazımdır”, deyərək Eduard Şarmazanov bildirib: “Cənab Paşinyan, bu, KVN (Şən və Hazırca Cavablar Klubu-R.N.) deyil, ciddi erməni-rus münasibətləridir və hesab etmirəm ki,

müttəfiq dövlətə belə bir yumorla cavab vermək lazımdır”.

Şarmazanov əlavə edib ki, bu cür yumorlar Paşinyana bəla başa gələ bilər.

Armen Aşotyan: “O, gah Moskvaya gedir və Rusiya Federasiyası ilə problemlər yaranır, gah Brüsselə gedir, orada da problemlər yaranır”

Armen Aşotyan isə, öz növbəsində, bəyan edib ki, Ermənistanın mövcud hökuməti ölkənin xarici siyasətini boş xərcləyir: “Düşünürəm ki, Ermənistanın xarici siyasəti bahalı maşınla yenidən sürücülüyə başlamış sürücünün getdiyi yola bənzəyir. Kurs eynidir, ancaq sür-

cü həmin kursu tuta bilmir. O, gah Moskvaya gedir və Rusiya Federasiyası ilə problemlər yaranır, gah Brüsselə gedir, orada da problemlər yaranır”.

Aşotyan da öz həmkarı Şarmazanov kimi hesab edir ki, Nikol idarə edə bilmir. Bütün bunlar isə, bir daha belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan xarici siyasət məsələsində də, digər sahələrdə olduğu kimi, ududur. Xüsusilə, Moskva səfəri öncəsində onun Ermənistanın müttəfiqi hesab edilən Rusiyanın XİN rəhbəri ilə ələsalma, yaxud yumor dilində danışması, həqiqətən də, ciddi fəsadlara səbəb ola bilər. Hətta görüşün ləğv edilməsi, ya da vaxtının dəyişdirilməsinə qədər...

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Qabil Hüseyinli: “Paşinyana xəbərdarlıq göndərilib”

“Rusiyanın prezidenti Vladimir Putinlə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın arasında sentyabrın 8-də baş tutacaq görüşdə Paşinyan öz sədaqətini nümayiş etdirmək istəyir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Qabil Hüseyinli deyib.

Onun sözlərinə görə, son zamanlar Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişafından narahat olan işğalçı dövlət Rusiyanın Ermənistanı ögey münasibət bəslədiyi qənaətinə gəlir: “Bu səbəbdən də özünün Rusiyaya yaxınlığını, Rusiya ilə münasibətlərinin əvvəlki

kimi qaldığını sübut etməyə çalışacaq. Çünki son zamanlar həm Rusiya mətbuatında, həm də Rusiya liderlərinin özündə belə qənaət formalaşmış ki, Paşinyan Qərbin adamıdır və Qərbin əlinə oynayıb. Beləcə gec-tez öz ölkəsini Avropa Birliyinə və NATO-ya üzv etməyə çalışacaq. Bu nöqtəyə nəzərdən dəfələrlə Paşinyana xəbərdarlıq göndərilib. Mətbuatda isə ciddi tənqidi məqalələr gedib. Paşinyanın bu səfəri öz təşəbbüsü ilə də ola bilər və

yaxud da Rusiya tərəfi belə bir siyasi maneə edərək Paşinyanla son söhbətlərini həyata keçirmək istəyir. Ona xəbərdarlıq edərək küncə sıxışdırmaq siyasətini həyata keçirəcəklər. Əvvəla Serj Sarkisyan və Koçaryanın adamlarına dəyməsin, daha sonra Qərblə müəyyən gizləncə oyunlarından istifadə etməsin. Rusiya istədiyi vaxt Ermənistanı təzyiqlər də edir. Hətta onun necə hərəkət etməsi barədə göstərişlər verir”.

“Putinin məqsədi Paşinyana münasibətini göstərməkdir”

“Ermənistanı Rusiya Federasiyasına bağlayan geosiyasi konfigurasiya Köçər-yandan deyil, Mehri Dəmiryolundan asılıdır”. Bunu SİA-ya açıqlamasında Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, politoloq Mübariz Əhmədov deyib. Onun sözlərinə görə, Rusiya prezidenti Vladimir Putin eks-prezident haqqında cinayət işi açılmış R.Köçəryanı ad günü münasibətilə təbrik etdi: “Köçəryanı V.Putinin belə münasibəti özünə görə deyil, Ermənistanın daxilində baş verənlərə görədir. S.Serkisyanın dövründə Rusiya-Ermənistan münasibətlərində hər şey normal kimi görünürdü. Bu dövrdə V.Putin və ya yüksək çinli Rusiya rəsmilərindən kimsə R.Köçəryanı itirib axtarmayıb. 2016-cı ilin aprel döyüşləri zamanı Ermənistanda antiRusiyaçılıq ən yüksək həddə çatan dövrdə də Rusiya rəsmiləri R.Köçəryanı yada salmadılar. O zaman Yerevana səfər edən RF baş naziri D.Medvedev Q.Çarukyanın evində qalmalı oldu. Hər halda R.Köçəryanın da evində qala bilərdi. “Sistem” AFK-nin idarə heyətinin üzvü olan R.Köçəryan ən azı ildə 2 dəfə Moskvaya səfər edir. O zaman da yüksək çinli RF rəsmiləri R.Köçəryanı diqqət ayırmadılar.

V.Putinin məqsədi N.Paşinyana münasibətini göstərməkdir. V.Putin qarşıdan gələn seçkilərdə Rusiyapərəst qüvvələri aktivləşdirmək və onların arasından seçim etmək kursunu götürüb. Bu zaman Rusiyaya ən səmimi münasibət göstərən şəxs Rusiyanın namizədi olacaqdır. Bunun üçün ən optimal variant Ermənistandakı siyasi xadimin Mehri Dəmir yolunun açılması uğrunda mübarizəsi olacaqdır. Mehri Dəmir yolunun açılması Ermənistan üzərində Rusiya-ABŞ qarşıdurmasının konfigurasiyasını tam dəyişəcəkdir. Bəlkə də ABŞ Ermənistanı Rusiyanın təsir zonasından çıxarmaq barədə düşünməyəcək, Ermənistanla normal münasibətlər quracaq”.

Təhmasib Novruzov

Bu Tramp dəlidi, nədi?!

Yazının başlığını oxuyub, kimsə mənə qınamasın ki, ABŞ liderini təhqir eliyirəm. Əvvəla türklərdə “dəli” kəlməsi çoxlarının anladığı kimi gic ağılsız və sarsəri mənasını vermir. Koroğlunun dəlillərini yada salmaq, bir də indi Anadolu türklərində geniş işlənən “dəliqanlı” kəlməsini xatırlamaq kifayətdir ki, “dəli” kəlməsinin şəxsiyyəti təhqir edən mənə daşmadığını anlayaq. Əslində, bu söz aşırı riskli, aşırı cəsarətli, bir az da qorxu-ürkü bilməmək mənasında işlədilir. Elə ona görə də, ABŞ-ın indiki prezidentinin fəaliyyətini bir sözlə ifadə etmək üçün bundan yaxşı kəlmə tapmadım.

Mənə elə gəlir ki, dünyaya hökm edən Amerika Birləşmiş Ştatları arar ki, bu tipli prezidentləri seçir ki, həm dünyanın diqqətini bu ölkəyə daha sürətlə cəlb eləsin, həm də bu tipli liderlər sayəsində super-dövlətə başqa ölkələrin real münasibətini öyrənsin. Ötən əsrin 60-cı illərində Fordun bu tipli siyasəti ilə barışmayan ABŞ seçicilərinin onun prezidentliyinə vaxtından əvvəl xitam verməsidir ki, əgər belə dəli siyasətlə barışsaydılar, bunu etməzdilər. Deməli, Trampın indiki siyasəti heç Amerika xalqının da maraqları ilə üst-üstə düşmür. O zaman sual olunur: əcəba, nə dünyanı, nə onu seçən amerikalıları razı salmayan bu siyasəti yürüdü Tramp hansı məqsədi güdür? Bu sual üzərində çox düşünüb-daşındım. Dünya dövlətlərinin 90 faizdən çoxunu, o cümlədən, yüz illərdir ki, müttəfiqlik etdiyi Avropa ölkələrini özündən narazı salan, hətta həmin ölkələri düşmən adlandırmaqdan belə çəkinməyən lider nəyə can atır? Dünya iqtisadiyyatını dolların təsiri altına salmaq bu ölkə, faktiki olaraq, dünyanın bir nömrəli super-gücünə çevirmişdi. Rusiya, İran və Çin istisna olmaqla dünyanın bütün dövlətləri ABŞ-la, onun istəkləri ilə hesablaşmaq zorunda idilər. İşğalın iqtisadi variantı ilə bu ölkələri də yavaş-yavaş öz təsiri altına alırdı. Bəlkə Reyqanın başladığı o uzaqqörən siyasət davam eləsəydi, həmin ölkələr də, artıq ABŞ-ın təsir dairəsinə düşmüşdülər. İkinci olaraq, oğul Buş, ardınca Barak Obama siyasətdə köklü dəyişikliklər etməklə “dünyanın vahid gücü” siyasətini zədələdi. Tramp isə biznesdə qazandıdığı uğurlarına arxalanaraq, dünyanı özünün biznes dairəsinə çevirmək istəyinə əsaslanan siyasət yürütməklə, əldə olunan siyasi nailiyyətləri, yəni dünyanı siyasi təsir dairəsində cəmləməyə yönəldilmiş idarəçiliyi yerlə yeksan elədi. Gah dünyanın digər güclü dövlətlərinə sanksiyalar tətbiq edilir, gah müttəfiqləri də daxil olmaqla, bu gücləri Amerikanın düşmənləri adlandırır, gah dünyanı ulduz müharibəsi ilə hədələyir. Adını qoyur: demokratiyanın və insan haqlarının müdafiəsi. Erməni obrazı olanda, nolar, yadıma Qıdı kirvənin məşhur kəlamı düşür: ara, bu gəda dəlidi, nadi!..Yüz milyonlarla insanın yaşamaq naminə yemək haqqına zərbə vuran sanksiyalar tətbiq edib, insan haqlarından danışmaq gülcünc deyilmə? Əfqanıstana, İraqa, Misirə, Sudana, Liviyaya, Suriyaya və daha haralara ordu yeridib, bu ölkələrdə yüz minlərlə günahsız insanların ölümünə milyonlarla insanın didərgin düşməsinə səbəb olmaq, iqtisadi sanksiyalar tətbiq etməklə, dünya iqtisadiyyatını təhlükə ilə üz-üzə qoymaq nə qədər insan haqlarının müdafiəsi hesab edilə bilər, anlamıram. Fələstində və Qarabağda baş verənlərə bəslənən münasibət də göz qabağında. Başqa ölkələrlə bağlı BMT TŞ-nin qərarının mürəkəbi qurumamış, bəzən heç TŞ-nin qərarı da olmadan bu ölkələrə qoşun yeridən Amerika Ermənistanı yardımçı artırır. Nədi-nədi, bəlkə bu ölkələrdəki insanların, sadəcə, öz yurdlarında normal yaşamaq haqları belə yoxdur? Yox atam, mənəm qandıqım odur ki, nə qədər gec deyil, dünyanın xilas naminə bu Tramp müəllimə “dur” deməyin yolu tapılmalıdır. Yəni dünya Amerikanın bu siyasətini dağıtmalıdır. Yoxsa belə davam edərsə, ABŞ dünyanı dağıdacaq...

Siyasi məğlubiyyətdən doğan terror çağırışları

Yaxud Vidadi İsgəndərli Əli Kərimlinin əmisi oğlu
İnqilab Kərimovun yolunu necə davam etdirir

Yadıңызadırsa, hələ 2015-ci ildə AXCP sədri Əli Kərimlinin Fransada "siyasi mühacir" adı altında yaşayan əmisi oğlu, həmin partiyanın üzvü İnqilab Kərimov Facebook sosial şəbəkəsində "İŞİD" terror qruplaşmasına çağırış edərək, qanıçənləri Azərbaycana gedərək baş kəsməyə səsləmişdi. "Azərbaycana xoş gəlırsən, "İŞİD!", deyərək yazan İ.Kərimovun bu statusu sosial şəbəkədə ciddi etirazla qarşılandı və Azərbaycan dövlətinə qarşı təxribat və cinayətəkar şəbəkəyə dəstək kimi qiymətləndirildi, eləcə də, lənətləndi.

Həmin vaxt sağlam düşüncəli cəmiyyət, ictimai rəy tərəfindən pislənilən terror çağırışı sözügedən sosial şəbəkədə bir sıra AXCP üzvləri də bu statusu "like" edildi, hətta bəziləri dəstək statusları yazaraq, "İŞİD"-in Azərbaycana gələcəyi halda, onları gül-çiçəklə qarşılayacaqlarını da ifadə etdilər. Bu kimi vəziyyət isə, istər "Milli Şura" və AXCP rəhbərliyinin, istərsə də radikalizm və dağıdıcılıq prinsipinin gerçək mahiyyətini ortaya qoymuş oldu.

Beləliklə, bir daha sübut olundu ki, bu cür "adamlar" öz ambisiya və maraqları naminə ən ağılsız addımlar atmağa, "İŞİD"lə belə müttəfiq olmağa hazırdırlar. Hansı ki, istər AXCP, istərsə də "Milli Şura" və oraya üzv olan siyasi təşkilatlar hakimiyyətə iddialı olduqlarını deyərək, demokratiyadan dəm vururlar və Azərbaycanda sivil hakimiyyət quracaqlarını iddia edirlər. İndi isə keçək mövzunun mətləbini əxz edən digər məsələyə...

Vidadi İsgəndərli Nikol Paşinyanı özünə qardaş seçib

Bu günlərdə yenə də Avropada "siyasi mühacir" adı altında yaşayan Orduxan Teymurxan, Tural Sadıqlı, Məhəmməd Mirzəli və s. kimi Azərbaycan düşmənlərinə satılmış xainlərlə əlbir olan Vidadi İsgəndərlinin bənzər çağırışlarına nəzər salağ. Bu "adam" "Youtube.com"-a yerləşdirdiyi növbəti video çıxışında Azərbaycan torpaqlarını işğal edən Ermənistanı, erməni xalqını tərifləyib, onları "demokratiya quran xalq" adlandıraraq, Nikol Paşinyanı isə, az qala özünə qardaş hesab etdiyini bildirib.

Digər tərəfdən, Azərbaycan dövlətinə qarşı aşağılayıcı fikirlər səsləndirən V.İsgəndərli guya ölkədə "inqilaba hazırlığın getdiyini", hətta "silahlı inqilab"ın belə olacağını iddia edib. Əslində, küt və sərşəm iddiaları ilə normal insanların baş-beyinlərini aparan V.İsgəndərli, bütövlükdə, dəli və axmaq təsiri bağışlayan biri kimi tanınmaqdadır. Çünki o, bir az da irəliyə gedərək, bir sıra şəxslərə və onların yaxınlarına gələcəkdə ölüm hökmü çıxarılaçağı kimi hədələr də ünvanlayıb.

Avropada "siyasi mühacir" adı altında yaşayan xainlər yığnağı üçün heç bir milli, demokratik, hüquqi və s. dəyərlər yoxdur

Məsələnin maraqlıdır ki, həmin İsgəndərlinin bu video çıxışından sonra da, xüsusilə, AXCP və "Milli Şura" üzvləri, eləcə də, Müsavat və s. radikal təmayüllü partiya təmsilçiləri həmin fikirlərə dəstək çıxıb və bununla, onlar da erməniləri özleri-

likdə, bitirməyəcək. Yəni bu, qətiyyətin siyasi mübarizə sayıla bilməz. Heç bir halda Avropanın baş meydanlarında hakimiyyət uğrunda mübarizə apararaq dediyimiz qəbildən addımlar atmırlar. Hətta Fransanın ən sağ milliyətçi partiyası olan Xalq Cəbhəsində bu fəşist təmayüllərini görmək mümkün deyil".

"Vidadi İsgəndərli özünün xəstə və şizofrenik düşüncələrində lap uzağa gedərək, silahlı mübarizəyə çağırır"

Deputatın sözlərinə görə, V.İsgəndərlinin danışmalarına diqqət etdikdə, elə bilirsən ki, Hitler başqa bir görkəmdə meydana çıxıb: "Vaxtilə müxtəlif ölkələrə qarşı ayrı-ayrı dövlətlərin tərkibində bu cür mücahidlər yetişdirilirdi, indi o sahədə Vidadi İsgəndərli özünün xəstə və şizofrenik düşüncələrində lap uzağa gedərək, silahlı mübarizəyə çağırır. Bu, bir ermənin dilindən səslənən, realılıqda ad və soyadı Azərbaycanlı olanların dilindən səslənir. Əslində, bu adamlar mahiyyətə ermənidən pisdirler..."

Məsələnin digər tərəfi də budur ki, V.İsgəndərli və onun təmsilində olan digər adları çəkilənlərin həmin əməlləri hələ də davam edir və bunun qarşısının alınması üçün, əslində, yaşadıqları dövlətlərin hüquq-mühafizə orqanları tədbirlər görməlidirlər.

Belələrini Azərbaycanın qanunları qarşısında diz çökdürməyin tam zamanıdır!

Çünki bu gün Avropada yaşayan yalnız bu kimi əxlaqsız, terror təşəbbüsçüləri deyil, bu qitənin aparıcı ölkələrində ziyalılarımız, sağlam düşüncələrə mənsub olan vətənpərvər qardaş və bacılarımız, dövlətçilik maraqlarımızı qoruyan insanlarımız yaşayırlar və onların dəfələri yaşadıqları ölkələrin müvafiq qurumlara müraciət etmələri də məlumdur. Ancaq təəssüf ki, müəyyən edilməli olan tədbirlər hələ də görülməmiş qalır. Və belə qalacağına, V.İsgəndərli, İ.Kərimov kimi terror çağırışları edənərlə erməni dəyirmanına su tökməkdə, "İŞİD"-i, "Ən-Nüsrə"-ni, "Əl-Qaide"-ni də dəstəkləməkdə, Azərbaycana dəvət etməkdə davam edəcəklər. Yəqin ki, əməli işlərə keçib, bu cür xəyanətkarları hüquqi dövlət olan demokratik Azərbaycanın qanunları qarşısında diz çökdürməyin tam zamanıdır, cənablar!

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

"Siyasi məhbus" oyunbazlığı, yoxsa gəlir mənbəyi siyahısı?

"Hüquq müdafiəçiləri" və onların xarici havadarlarına növbəti dəfə gerçək hüquq dərsi keçməyin zamanı çatıb"

Dəfələrlə sübuta yetirilib ki, qondarma "siyasi məhbus" siyahılarının hazırlanmasının arxasında müəyyən siyasi maraqlar və xarici dairələr dayanır. Hətta "işçi qrup" deyilən qurumda birləşən və bu məsələdə maraqlı olan "hüquq müdafiəçiləri" müxtəlif şəkildə "siyasi məhbus siyahılarında" bəlli maraqlarını güdürlər.

Əbəs deyil ki, məlum xarici təşkilatlar və həmin təşkilatlara bağlı olan Avropa və Qərbi qurumları Azərbaycan dövlətinə təzyiqin müxtəlif yollarını fikirləşərək, bu cür "hüquq müdafiəçiləri" ilə əlbir olurlar. Ümumiyyətlə, bu məsələ ilə bağlı təhlillər aparılarkən, bu cür nəticəyə gəlmək olar. Belə ki, "siyasi məhbus" oyunbazlığı ilə hazırlanmış qondarma siyahılar, əslində, bəziləri üçün gəlir mənbəyidir.

"Siyahlarda" adları çəkilən şəxslərin əməllərində cinayət tərkibinin olması kimsədə şübhə doğurmur

Digər tərəfdən, o da məlum olur ki, "hüquq müdafiəçiləri" heç bir aidiyyəti olmayan şəxsləri "siyasi məhbus" siyahısına salmaqla onların işini yüngülləşdirmir, əksinə, ağırlaşdırırlar. Çünki bu adamlar da, yaxşı bilirlər ki, təzyiq yolu ilə Azərbaycanda nə isə etmək mümkün deyil. Eyni zamanda, "siyahılarda" adları çəkilən şəxslərin əməllərində cinayət tərkibinin olması da kimsədə şübhə doğurmur. Ona görə də, bu gün yaramaz və yanlış yol tutaraq, qondarma siyahılar hazırlamaqla, öz şəxsi maraqlarını təmin etmək istəyən "hüquq müdafiəçiləri", siyasilənmiş QHT-çilər və siyasi partiyalara bağlı olan insanlar bu yoldan çəkinməyə məcburdurlar. Çünki başqa çıxış yolları da yoxdur.

İddia edənələr, illərdir ki, "siyasi məhbus"ların hansı kriteriyalara aid olduqlarını əsaslandırma bilmirlər

Bu arada, millət vəkili Çingiz Qənzadənin mediaya verdiyi açıqlamasını xatırlaya bilərik. O bildirib ki, indiyə qədər beynəlxalq təşkilatlar və Avropa Şurası "siyasi məhbus" sözünün mənasının, belə siyahıların hansı kriteriyalara əsasən tanındığını normal şəkildə tapıb, ortaya qoya bilməyib: "Təəssüf ki, illərdir bu istiqamətdə söhbətlər gedir. Azərbaycan və digər dövlətlər tələb edirlər ki, "siyasi məhbus"ları hansı kriteriyalara əsasən müəyyən etdiklərini açıqlasınlar. Təəssüf ki, bu günə qədər məsələ açıq qalır və beynəlxalq təşkilatlar hansı dövlətlərdə "siyasi məhbus" görmək istəyirsə, göndirilən siyahılara "he" deyirlər. Bu isə, siyasi və digər maraqlardan irəli gəlir".

Yeri gəlmişkən, onu da xatırladaq ki, Azərbaycan parlamentinin nümayəndə heyəti Avropa Şurasının tədbirlərində və sessiyalarında iştirak edərkən, dəfələrlə bu məsələləri qabardılıb. Sadəcə, bu qurumda olan qərəzli məruzəçilər haqlı tələblər qarşısında susqun qalıblar. Görünür, yenidən bu kimi məsələlərlə ölkəmizə qarşı təzyiqlər göstərməyə çalışılan yerli "hüquq müdafiəçiləri" və onların xarici havadarlarına növbəti dəfə gerçək hüquq dərsi keçməyin zamanı çatıb.

Rövşən RƏSULOĞLU

İki evdən qızıl əşyalar oğurlayan şəxs saxlanılıb

Masallı RPŞ, Sabunçu RPİ və Sumqayıt ŞPİ əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində iki evdən qızıl əşyalar oğurlamaqda şübhəli bilinən Bakı şəhər sakini Teyyub Muradov Sumqayıt şəhəri ərazisində saxlanılıb. DİN-dən verilən məlumata görə, ətrafında aparılmış əməliyyat tədbirləri ilə onun iyulun 18-də Masallı rayonunun Səmidxan kəndindəki evlərin birindən 300 manat, sənəd və məişət əşyaları oğurlaması da müəyyən edilib.

Boşanmaq istəyən qadın məhkəmə zalında qətlə yetirildi

Gəncə şəhər sakini, 1995-ci il təvəllüdü Aytac Aslan qızı Tağıyeva məhkəmə zalında öldürülüb. SİA-nın Gəncə bürosunun verdiyi məlumata görə, boşanmaq üçün məhkəməyə gələn qadına eri tərəfindən bıçaq xəsarəti yetirilib. Qadın xəstəxanaya yerləşdirilib. Xəstəxanadan verilən məlumata görə, onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb. Qeyd edək ki, onların 1 azyaşlı övladı var. Araşdırma aparılır.

Hüquq elmi ilə məşğul olan hər bir şəxsə məlumdur ki, hüququn digər sahələrindən fərqli olaraq, ailə hüququnda münasibətlərin bir çoxu adət-ənənələr və əxlaq normaları ilə tənzimlənir. Lakin qanunun ailə kimi tanıdığı şəxslər arasındakı münasibətlər müəyyən norma çərçivəsinə alınır. Bu baxımdan, mən ailəni hüquq müstəvisi üzərində keçirir və yalnız onun hüquqi problemləri üzərində dayanmaq istəyirəm. Azərbaycan dilinin izahlı lüğətinə görə ailə ata-andan, uşaqlardan, nəvələrdən və yaxın qohumlardan ibarət olub, bir yerdə yaşayan adamların hamısıdır. Ailə anlayışı, geniş mənada da istifadə edilə bilər.

Hüquq elmləri doktoru Bəhrəm Zahidov yazır: "Ailə cəmiyyətin özəyi olmaqla, ər-arvad arasında sabit ictimai birlik kimi hüquqi, əxlaqi, psixoloji, bioloji, təsərrüfat, estetik, məişət dəyərləri əsasında formalaşan ittifaq kimi müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Mütərəqqi ictimai-siyasi quruluşlar da ailənin cəmiyyətin təşəkkülündə və inkişafında əvəzsiz rolunu yüksək dəyərli təsbit olunmuşdur. İnsan və vətəndaş hüquq və azadlıqları baxımından ailə münasibətlərinin yaranması, möhkəmlənməsi, nikahın qeydi və xitam verilməsinin prinsipləri, ailə münasibətlərinin hüquq və vəzifələri, dövlət orqanlarının bu sahədəki əsas vəzifələri, Vətəndaşlıq Vəziyyəti Aktlarının qeydə alınmasının hüquqi baxımdan tənzimlənməsi 28 dekabr 1999-cu il Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsi tərfindən keçirilir. Ötən illərdə məcəlləyə müvafiq dəyişikliklər edilməklə, o, daha da mükəmmələşdirilmişdir."

Müstəqillik illərində Azərbaycan ailəsinin inkişafına dövlət səviyyəsində xüsusi önəm verilir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 6 fevral 2006-cı il tarixli Fərmanı ilə Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması, "Gender bərabərliyinin təminatları haqqında" 10 oktyabr 2006-cı ildə Azərbaycan Respublikasının Qanununun qəbul edilməsi, ümumilikdə, qadın problemləri üzrə milli fəaliyyət planlarının sistemli şəkildə hazırlanması və həyata keçirilməsi ailə problemlərinin həllinə dövlət qayğısının bariz nümunəsidir. Bütün bunlara baxmayaraq, dünyada qloballaşma prosesləri Azərbaycana da, Azərbaycan ailəsinə də öz təsirini göstərməkdədir. 2009-cu ilin sonuna olan məlumata görə, Azərbaycanda qadınların sayı 4584,0 min olmuşdur ki, bu da ümumi əhalinin 50,9%-ni təşkil edir. 6153,8 min nəfər əmək qabiliyyətli əhalinin isə 3083,4 nəfərini və ya 50,1%-ni qadınlar təşkil edirlər. Eləcə də, yaşlı əhali arasında nikahların sayı 78,1 min nəfər təşkil etmişdir ki, bu da hər min nəfərə düşən əhalinin 8,8%-ni təşkil edir. Ötən ilə nisbətən min nəfərə düşən nikahların sayı 0,5% azalmışdır. Buna nisbətəndə isə hər min nəfərə düşən boşananların sayı 7,8 min nəfər təşkil etmiş və ya boşananların sayı keçən ilin eyni dövrünə nisbətən sabit qalmışdır.

Təhlil edilən dövrdə ailə münasibətlərində baş verən ciddi dəyişikliklər yetkinlik yaşına çatmayanlar və qadınlar tərəfindən törədilən cinayətlərin artmasında özünü daha qabarıq şəkildə göstərir. Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin məlumatlarından görünür ki, 1992-ci ildə qadınlar tərəfindən 670 cinayət hadisəsi

törədilmişdirsə, bu rəqəm get-gedə artmışdır. Belə ki, qadınlar tərəfindən 1993-cü ildə 727, 1994-cü ildə 902, 1995-ci ildə 1171, 1996-cı ildə 1172, 1997-ci ildə 1339, 1998-ci ildə 1296, 1999-cu ildə 1102, 2000-ci ildə 1180, 2001-ci ildə 1693, 2002-ci ildə 2419, 2003-cü ildə 2217, 2004-cü ildə 2358, 2005-ci ildə 2520, 2006-cı ildə 2675, 2007-ci ildə 2505, 2008-ci ildə 2573, 2009-cu ildə 2665, 2010-cu ildə isə 2318 cinayət hadisəsi törədilmişdir. Eləcə də, məlum edilən qadınların sayı da intensiv surətdə çoxalmış, 1995-ci ilə nisbətən 2009-cu ildə məhkum olunanların ümumi sayında qadınların xüsusi çəkisi 3,7% artmışdır.

B.Zahidov göstərir: "Aparılan təhlillər göstərir ki, qadın cinayətkarlığının artmasında ailədaxili zorakılığın mühüm yeri və rolu vardır. Qadınlar tərəfindən törədilən oğurluq, dələduzluq, qəsdən adam öldürmə və s. bu kimi cinayətlərin artması müşahidə edilir. Ölkədə, ilk dəfə olaraq, qadınlar tərəfindən törədilən narkotik cinayətlərin sayı azalmağa meyil etsə də, lakin xuliqanlıq və dələduzluq kimi cinayətlərin intensiv surətdə artması müşahidə edilir. Xuliqanlıq hərəketlərinin baş verməsində sərxoşluğa meyilli qadınların rolu

belə çəkinmirlər. 2010-cu ilin ilk on ayı ərzində öz ərini öldürən qadınların sayı 30-u keçmişdi. Belə münasibətlər ailələri dağıdır, insanların həyatına son qoyur, qətlə yetirilən kişi ölü, qadın həbsxanaya düşür və nəticədə, ailə, bütünlüklə dağılır, uşaqlar kimsəsiz qalır və müxtəlif hüquq pozuntularına yol verməklə, pis yola düşürlər."

Fəlsəfe elmləri doktoru Sakit Hüseynov yazır: "Azərbaycan sivil və dünyəvi dövlət olduğuna görə, bu beynəlxalq Konvensiyadan irəli gələn əsas prinsipləri həyata keçirməlidir. Yəni bu sənəddən irəli gələn əsas müddəalar yeni qanunvericilikdə öz ifadəsini tapmalıdır."

Erkən nikah yaşının sosial-psixoloji tərəflərini də şərh etmək lazımdır. Müşahidələr göstərir ki, erkən nikaha daxil olanların əksəriyyəti boşanırlar. Onların yaşı çatmadığına görə, əksəriyyətinin dini-kəbin kəsdirsə də, rəsmi nikah qeydiyyatı olmur. Yeni hüquqi sənəd olmadıqna görə, boşanan xanımlar (gənc analar) özlərinin və uşaqlarının hüquqlarını tələb edə bilmirlər.

Qloballaşma dövründə Avropada geniş yayılmaqda olan vətəndaş nikahı, artıq Azərbaycanda da müəyyən qədər yayılmaqdadır. Qeyd edək ki, vətəndaş nikahı bizim adət-ənənələrimizə və mentalitetimizə uyğun deyil. Digər tərəfdən, hüquqi cəhətdən də vətəndaş nikahı cəmiyyətdə davamlı olmur. Vətəndaş nikahı zamanı tərəflər ayrıldıqda, onların bir-birinə qarşı tələblərinin heç bir hüquqi əsası olmur. Bu hallara Avropada daha çox rast gəlinir. Təəssüf ki, belə hallar Azərbaycanda çoxalıb. Bunun səbəbi müxtəlifdir. Bəziləri bunu qloballaşma prosesinin bizi gətirdiyi bəla hesab edir. Bəziləri

Ailə hüququnun pozulmasının bəzi məqamlarına dair

fəaldırsa, dələduzluqla məşğul olan qadınların bu fəaliyyətə təhrik edilməsində kişilərin rolu danılmazdır. Ümumiyyətlə, qadınlar tərəfindən törədilən cinayətlərin 52,5%-i oğurluq, soyğunçuluq, quldurluq, dələduzluq və s. bu kimi tamah niyyəti ilə törədilən cinayətlər təşkil edir. Bu da bazar münasibətlərinə keçid şəraitində işsizliyin və yoxsulluğun artması tendensiyasının qadınların müxtəlif yollarla özgə əmlakını talamağa sövq edilməsi kimi göstərir və cinayətlərin mühüm səbəblərindən biri kimi çıxış edir.

2010-cu ilin ikinci yarımilliyində ailədaxili münasibətlər zəminində 29 qadın, 7 kişi qətlə yetirilmişdir. Təhlillər göstərir və qadın hüquqlarının real surətdə bərabərliyi, işsizlik, yoxsulluq və sərxoşluq münasibətlərdə qadının rolunu fəallaşdırmışdır. Bu gün Azərbaycan qadınının, heç bir yerdə bütün gününü sərxoşluğa və tüfeyliliyə sərf edib, ailəyə qayıdıqda isə, öz həyat yoldaşına və ya ailənin digər üzvlərinə zorakılıq göstərən, onları fasiləsiz olaraq incidən, təhqir edən, alçaldan kişilərin "şiltaqlıqları"na dözmək niyyətinin olmadığı müşahidə edilir. "Səbir kassası" dolan qadınlar həyat yoldaşlarını amansızlıqla qətlə yetirməkdən

milli adət-ənənələrimizin məhv olması kimi qiymətləndirir. Artıq bir çox ölkələrdə klassik ailə institutları dağılmaqdadır (Avropa və s.). Qloballaşmanın ailə institutuna təsiri bizim ölkəmizdə də hiss olunmaqdadır.

Ailə məsələsində mühüm problemlərdən biri də nikahdan kənar doğulan uşaqların sayının artmasıdır. Statistik məlumatlara görə, son 10 ildə (2005-2010) rəsmi qeydə alınmış nikahdan kənar doğulan uşaqların sayının artım dinamikası göstərilmişdir."

B.Zahidovun fikrincə, "ailə münasibətləri birdən-birə baş vermir. Mübahisələr və münasibətlər uzun müddət davam edir. Tərəflər müxtəlif hüquq-mühafizə, hakimiyyət və idarəçilik orqanlarına, məhkəmələrə müraciət edirlər. Son vaxtlar, hətta müxtəlif televiziya və radio kanalları da belə münasibətlərə silsilə şəkildə verilişlər həsr edirlər. Müəyyən ailələrdə münasibətlər həll edilsə də, əksəriyyət münasibətlər ailələrin dağılmasına gətirib çıxarır. Bəzən, hətta qətlə nəticələnir. Münasibətlər ailələrin uçotu aparılır. Onlarla sərəməli profilaktiki tədbirlər həyata keçirilmir. İctimaiyyətin bu problemə münasibətində laqeydlilik hökm sürür.

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Mövcud olan imkanlardan heç də tam, sona qədər və səbirlə istifadə edilmir. Uşaqların və qadınların hüquqlarının qorunmaması, ailədaxili münasibətlərin şiddətlənməsinə və son nəticədə, ailələrin dağılmasına gətirib çıxarır. Əgər şəhər mühitində ictimai nəzarətin zəifliyi üzündən, belə münasibətlər çox vaxt uğursuzluqla nəticələnirsə, rayon və kənd yerlərində münasibətlərin həllində tarixi ənənələr öz müsbət rolunu oynayır. Təəssüf ki, müsbət təcrübədən az istifadə edilir. Hüquqi baxımdan, çevik mexanizmlərin olmaması və bu sahəyə birbaşa gündəlik diqqətin həyata keçirilməməsi üzündən boşanmalar şəhər yerində daha çox artmaqdadır. Qanunvericilik eyni cinsdən olan şəxslərin evlənməsinə qadağan etmir. Əxlaqsızlıq, əyşəlik, fahişlik cəmiyyətdə ciddi qınaqla üzləşmir. Belə əməllərə görə qanunvericilikdə nəzərdə tutulan inzibati və cinayət-hüquq normaları o qədər də işlək deyildir. Dəyərlər sistemi, əxlaq ölçüləri, məneviyyət tələbatları öz məhvirindən çıxmış, daha çox bazar münasibətlərinə uyğunlaşdırılmağa başlanılmışdır. Biz "bazar adamı" olmadığımız halda, "bazar"a düşmüşük. Əxlaqımız, tərbiyəmiz, vicdanımız, ləyaqətimiz və bütün mə-

nəvi-əxlaqi sərvətlərimiz bazar kontekstində tənəzzülə yuvarlanmağa başlamışdır. Söz qüdrətdən düşmüşdür. Ekvivalent vasitəsi olan pul, var-dövlət, hətta insanın bir varlıq olaraq alınub-satılmasına gətirib çıxarmışdır. Bütün bunlar çox ağırlı proseslərdir. Bu gün atalar uşaqlarına baxmadığı kimi, onların uşaqları da qoca valideynlərinə baxmayı özünün mənəvi borcu hesab etmir. Arxaya, keçmişinə baxan yoxdur. Hamı irəli qaçır. Orada isə, bizi nələrin gözlədiyini görmək, duymaq o qədər də çətin deyildir. Bu ziddiyyətli, keşməkeşli proseslərdə ailə və qadın problemlərinin mövcud durumu o qədər də ürəkəcan deyildir. Burada, kişinin mənfi rolu aydın olduğu kimi, qadının da yeni situasiyalarda mənfi rolu, təəssüf ki, gündən-günə artmaqdadır. Bütün bunlar olduqca ağırlı və əzablı olsa da, təəssüf ki, reallıqları əks etdirir. Yeganə təsəllimiz odur ki, göstərilən mənfi təzahürlər, hətə ki, cəmiyyətdə xarakterik hal almamışdır, azdır, lakin onun artması meyilli narahatçılıq doğurur və təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsinə zərurət yaradır.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Qara çay sümüük zəifləməsinin qarşısını alır

Qara çayın tərkibində olan maddələr bağırsağ mikroflorasına yaxşı təsir göstərir, çəkinin azalmasına imkan yaradır. AZƏRTAC xarici saytlara istinadən xəbər verir ki, çay qanda xolesterin səviyyəsini aşağı salır. Bununla üreğ-damar sisteminin fəaliyyəti stabiləşir, orqanizmdə gedən mübadilə prosesləri tənzimlənir, qaraciyər piylənmədən qorunur. Lakin çayın həmin xüsusiyyətlərindən faydalanmaq üçün onu qəndərsiz, şirniyyatsız və heç bir qatqı olmadan içmək lazımdır.

Yapon alimlərinin qara çay barədə verdiyi açıqlamalar da maraqlıdır. Onlar hər gün 20 stəkan çay içməyin sağlamlıq üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını bildirdilər. Qara çayın tərkibində olan antioksidantlar yaşlılarda sümüük ərimesi və zəifləməsi kimi xəstəliklərin qarşısını alır və sümüük toxumasına zərər verən maddələri yox edir. Alimlər həmin xəstəlikdən yaxa qurtarmaq üçün üç gün ərzində 60 stəkan çay içməyi məsləhət görüblər.

Alimlər az yeməyin faydalarını aydınlaşdırıblar

Azkalorili qidalanma bağırsağ mikroflorasının tərkibində spesifik dəyişikliklərlə əlaqəlidir. Professor Mirko Traykovskinin rəhbərliyi altında Cenevrə Universiteti alimlərinin bu sahədə apardıqları tədqiqatın nəticələri "Cell Metabolism" jurnalında dərc olunub.

AZƏRTAC "Zdorovye Mail.ru" saytına istinadla xəbər verir ki, laboratoriyaya siçanları üzərində aparılmış əvvəlki eksperimentlər qida kalorisinin 40 faiz azalmasını heyvanların daha sağlam və qamətli qalmasına, habelə çox yeyən yaşlılarına nisbətən uzunömürlü olmasına gətirib çıxardığını göstərib. Yeni tədqiqat zamanı Traykovski və həmkarları azkalorili qidalanmanın müsbət effektini izah etməyə çalışıblar. Bunun üçün siçanları bir ay pəhriz rejiminə keçiriblər. Bu müddətin sonunda heyvanlarda qəhvəyi piy adlanan, ilk növbədə enerji hasilatı nəticəsində ərilyən və çəkinin azalması ilə birbaşa əlaqəli olan (qonur piy toxumaları tipinə bənzəməyən) piy toxuması tipinin artması müşahidə olunub. Siçanlar arıqlayıb və onların orqanizmi insulina daha yaxşı reaksiya verib. Yeməkdən sonra qanda şəkərin səviyyəsi sürətlə azalmağa başlayıb ki, bu da diabetin inkişafı riskinin azalması deməkdir. Aclıq çəkən siçanlarda qaraciyərin fəaliyyəti yaxşılaşıb və onların bədəni soyuğa daha davamlı olub.

Daha sonra bağırsağında mikrob olmayan siçanlara (onlar steril şəraitdə saxlanılıb) "azkalorili" qrupdan olan siçanların bakteriyalarını köçürüblər. Nəticədə, normal qidalanan "steril" siçanlarda da qəhvəyi piy toxumaları artıb və onlar arıqlayıblar.

Ac qalan siçanların bağırsağındakı mikrofloranın analizi göstərib ki, həzm traktında olan bakteriyalar az miqdarda toksik molekullar lipopolisaxaridlər hasil edirlər. Qanın tərkibində bu molekulları normal səviyyəyə qaldırıqda isə azkalorili pəhrizin müsbət nəticələri yox olur.

Traykovski və həmkarları bu prosesin bioloji mexanizmini açıqlayıblar. Məsələ burasındadır ki, bakterial lipopolisaxarid molekulları "TLR4" qəbuledicilərinin spesifik siqnallarını fəallaşdırmaqla orqanizmdə immun cavab reaksiyası yaradırlar. İmmun sistemi infeksiyalarla mübarizə ilə yanaşı, maddələr mübadiləsinə də tənzimlədiyindən, onun anomali fəaliyyəti mübadilənin pozulmasına səbəb olur.

Hazırda alimlər azkalorili pəhriz zamanı yaranan şərtləri orqanizmdə imitasiya edən iki maddəni siçanlar üzərində sınaqdan keçirirlər. Bu birləşmələrdən biri bakterial lipopolisaxaridləri birbaşa azaldır, digəri isə toksik molekullardan siqnal alan "TLR4" immun qəbuledicilərinin qarşısını alır.

ELAN

Heybətov Nail Zöhrab oğlunun adına Nərimanov rayonu, 2082 məhəllə, Akademik Z.Bünyadov prospekti 146 a ünvanında yerləşən qeyri-yaşayış binasına verilmiş çıxarış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

6 sentyabr

AFFA-nın prezidenti milli komanda ilə görüşüb

Dünya Milli Komandaların Məşq Mərkəzində Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyasının prezidenti Rövşən Abdullayev əvvəlcə futbol üzrə Azərbaycan milli komandasının baş məşqçisi Qurban Qurbanovla, ardınca isə millinin tam heyəti ilə görüşüb. SİA-nın məlumatına görə, AFFA prezidenti millimizə UEFA Millətlər Liqasında keçirəcəyi oyunlarda uğurlar arzulayıb. Millinin baş məşqçisi Qurban Qurbanov çıxış edərək, AFFA rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib.

Azərbaycan komandası III Dünya Köçəri Oyunlarının mas-reslinq yarışında üç medal qazanıb

Azərbaycan milli komandası Qırğızıstanda keçirilən III Dünya Köçəri Oyunlarının mas-reslinq yarışında iki gümüş və bir bürünc medala sahib olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Yakutiyanın milli idman növü olan mas-reslinq yarışında Nərgiz İbrahimova (75 kq) və Rəsul Səfərov (60 kq) gümüş medal qazanıblar. Yarışda 80 kiloqram çəki dərəcəsində çıxış edən Sultan Ağayev isə komandamızın aktivinə bürünc medal yazdırıb.

Yaponiyalı cüdoçu: "Bakıda ardıcıl ikinci titulumu qazanmaq istəyirəm"

"Çempion titulumu qoruyan idmançı kimi, Budapeştdəki çıxışımı təkrarlamaq və Bakıda ardıcıl ikinci titulumu qazanmaq istəyirəm". SİA-nın məlumatına görə, bunu Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının (IJF) rəsmi saytına müsahibəsində Yaponiya yığmasının üzvü Soiči Haşimoto sentyabrın 20-də Bakıda start götürəcək dünya çempionatındakı hədəfi barədə danışarkən deyib.

Ötən il Macarıstanın paytaxtı Budapeştdə keçirilmiş dünya çempionatında qızıl medal qazanan 27 yaşlı cüdoçu bildirib ki, bu cür rəqabət səviyyəsində heç bir təzyiç hiss etməmək çətindir. 73 kq çəki dərəcəsindəki son dünya çempionu hər bir turnirdən həzz almağa çalışdığını söyləyib: "Mənim çoxlu rəqibim var. Amma onların hər birinə qarşı fərdi şəkildə hazırlaşmaq üçün heç nə etmirəm. Ən böyük hazırlığım "Mən çempion olacağam" düşüncəsidir. Favorit sayıldığım üçün bu cür rəqabət səviyyəsində heç bir təzyiç hiss etməmək çətindir. Ona görə də təzyiçi qəbul edir və sadəcə, turnirdən həzz almağa çalışıram. Cüdo aləmində çoxlu dostum var. Onlarla birgə işləmək və məqsədləri bölüşmək baxımından bəxtim gətirib. Cüdoya köklənə biləcəyim bir ortamda olduğum üçün hər kəsə - valideynlərimə, dostlarıma, azarkeşlərə, məni dəstəkləyən insanlara minnətdaram".

Mariya Stadnik "Poland Open" turnirində mübarizə aparacaq

Sentyabrın 7-dən 9-dək Polşanın paytaxtı Varşavada Dünya Güleş Birliyinin (UWW) təqvim planına əsasən, "Qran-pri" seriyasından olan "Poland Open" turniri keçiriləcək. AZƏRTAC xəbər verir ki, yarışda ölkəmizi qadınlardan ibarət yığmamızın kapitanı Mariya Stadnik (50 kq) təmsil edəcək. Üçqat Olimpiya medalçısı, dünya və 7 qat Avropa çempionu şəxsi məşqçisi Andrey Stadnikin rəhbərliyi altında Varşavada güleşəcək.

Droqba "Çelsi"yə qayıtdı

"Çelsi"nin sabiq hücumçusu Didye Droqba London klubuna qayıdıb. Qol.az-ın Britaniya mətbuatına istinadən yaydığı xəbərə görə, afrikalı forvard "zadəganlar"ın titullu sponsoru "Yokohama Tyres"ın səfiri təyin edilib. Layihə çərçivəsində Droqba Fransa, Hindistan, Malayziya, Portuqaliya, İspaniya və Vyetnam yollarına orada "Çelsi"nin azarkeşləri, eləcə də "Yokohama"nın müştəriləri ilə görüşəcək. Qeyd edək ki, 40 yaşlı veteran futbolçu 2004-2012 və 2014-2015-ci illərdə "Çelsi"də çıxış edib.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİNFÖRM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 5500